

ek

választaná. ként a bécsi sajtó. adot, melyben azt usztriában teljes a A végrehajó hata- helyzetnek, rint elképzelhetet- emzeti szocialista es,

edek lakossága tul- megbízható és tudni sztról. y egyébként tovább djáratait. iróság tegnap négy listát 5-10 évi su- gyvidéji jelentés sze készül, amely fel- és főiskolák au-

ja távolítani az bécsi kifejtő egye árokát. ettel a medikusok át is elkobozták. Az z, hogy az egyesület ulat.

királynő Olaszor érkezett

nt, Zita exkirályné t, ahol a Bourbon- télyában hosszabb exkirályné három ekeivel — Ottót ki- artózkodik — érke-

és szerint Starhem l repülőgépen Olasz azásáról az osztrák n azt a felvilágo- alkancellár a Róma a meglátogatására eg a „Jung Vater- zet tagjai időznek zel szemben azt ál- berg utazásának cél ó tanácskozás volt, ősehígg kancellár mberg a legutóbbi ő is tárgyalni fog

marki rohamcsapa ztrák nemzeti mi- lvasztani, . hogy azok az melyeket az ausztr éjen Mussolini a lt, még a határ- k. Ma a Brenner katona részvételé- i gyakorlatok in-

teles a sajtót álni

augusztus 11. a következő kom a adatott ki sem r megtiltana a a sajtó által adását. Ellenke- k kötelesek meg- felvilágosítást. ájékoztatva le-

ek parádéja blött

A francia fő- sz repülőraj fő- szakértők jelen- végezék a te , hogy igazolják ségét. apok tiltakoznak repülőök tisztele- ken francia ka- acionálét játszo-

de lapok az Baron K. egy 17.

irat

Uj Kelet
 Fax postai plátó in num. No. 224713-929.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Str. Baron L. Pop 16. Telefon: 9-77. Előfizetési árak: Havonta 110, negyedévre 320, fél-évre 600, egészévre 1200 lei. Külföldre: Havonta 2, negyedévre 6, fél-évre 12, egészévre 20 dollár. Hirdetések díjazás szerint. Az „UJ KELET” az erdélyi és bánáti sajtóság egyetlen napilapja. Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPLAP

Börmentő
 lexleket nem fogadunk el, Késirészek megírását és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő Jánosi Ferenc. Bukaresti szerkesztő: B. Sándor Ernő, Str. Matei Milcu 1.
 Kedd, 1934 augusztus 14.
 5694. EV XVII. ÉVF.
 ELUL 3. 181. SZÁM.

Manoilescu és Mussolini

Romániában van vagy hathétféle fasiszta alakulat. Többek között a korporációs liga, amelynek Manoilescu a fővezére. Ez a Manoilescu praefasizista körében végigháztalta az összes létező politikai pártokat és egyik pártot sem hagyta ott üres kézzel. Dus közgazdasági eredményeket ért el tüneményesen rövid idő alatt, miniszter is volt, bankormányzó is, mindez azonban korántsem elégitette ki az umbiciozus politikust, aki mire az összes pártokból kikopott, fasiszta ligát gründolt a saját szakállára.

Ez a fasiszta liga abban különbözött a többi hasonzóru szervezetelektől, hogy míg a többiek Hitler vagy Mussolinét akarták plagizálni, Manoilescu saját testreszabott, speciálisan Románia számára szolgáló fasiszta programot dolgozott ki, amely ugyan zavaros volt, de legalább egyéni és büszkén kérkedett azzal, hogy semmiféle külföldi mintát nem akart lemásolni.

Most azonban valamelyik nagy olasz lap intervjút kért a bukaresti ducetól. Es Manoilescu a nagy meglepettetéstől egyszerűen elfelejtette egész eddigi saját külön programját.

„A olasz forradalom — mondotta Manoilescu — felülmúlja az összes francia és egyéb forradalmakat. Mussolini be-töltötte a szerepét Rousseaunak, Robespierrenek, Napoleonnak, sőt a francia monarchia restaurálójának is. Ugyhogy a világ többi népei készen vehetik át az olasz fasiszta forradalom eredményeit.”

Ilyen komoly alapon áll Manoilescu spe-ciális fasiszta, Szomorú csak az, hogy az érdekltségében álló iparvállalatokból egymásután engedik szólnék a kisebbségi alkalmazottakat.

Nem Mussolini, hanem Manoilescu módra...

Vaida és a nyelvviszák

A román-magyar közélet kérdéséről okos és szellemes nyilatkozatot olvasunk Vaida Sándor volt miniszterelnöktől.

Ebben a nyilatkozatban szó esik a nyelvviszágáról is és megállapítja benne Vaida, hogy az állam nyelvét kisebbségi érdekből is tudni kell mint polgárnak.

Ebben a formában nem is lehet senki-nek ellenvetése Vaida állítása ellen. Es azt is mondja Vaida, hogy aki 15 év alatt nem tanulta meg a nyelvet, az lassa a következményeket.

Ez a tétel is áll valóban hanyagság nem megtanulni az állam nyelvét annak, aki meg tudja tanulni.

Más az öreg emberek helyzete, akik már nehezen tanulnak nyelvetek. De még ettől is függetlenül: Vaidának ez a nyilatkozata sok igazságot mond.

Az, hogy éppen most van a nyelv- vizsga.

Hogy akkor van, amikor Vaida nyilvánosan kijelenti, hogy ki kel dobni a kisebbségiakat az állásukból, az etnikai származás arányában kell alkalmazni őket a magánhivatalokban is, hogy helyükre a román intellektuelek kerüljenek.

Amikor a kisebbségi munkahelyeknek többségiakkal való behelyettesítésére vonatkozó követelés ma kormánypolitika és ellenzéki program egyaránt, amikor a nyelvviszga nem azt u célt szolgálja, hogy a kisebbségi köztisztviselők román nyelv- tanulásra serkentse és kioroszakolja, hanem arra, hogy minél többet dobjanak ki állásukból és helyeikre románokat nevezzenek ki.

Ezt a részét nem mondta Vaida a do- loznak. Azt sem ismételte el természetesen, amit Szigeten a zsidókról és Aradon a többi kisebbségekről mondott.

Azt sem, hogy a kisebbségi kérdést nem is a kisebbségi munkahelyekre formális hadjáratot indítottak: tehát a kormány és az ő ellenzéke.

Mi szeretnők Vaidát újra, mint u de- mokrácia őszinte hívét üdvözölni, mint-

Habsburg Ottó Svédországba érkezett

Starhemberg Mussolinivel saját köztársasági elnökségéről tárgyalt Rómában?

A párizsi lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak Starhemberg római látogatásának. Jugoszlavia tiltakozik az ellen, hogy a bécsi puccskisérletet támogatta volna

Gömbös és Kánya szeptember elején Varsóba utaznak

Róma, augusztus 13. A világpolitika érdeklődésének középpontjában Zita exkirálynénak Olaszországba, Ottó ex trónörökösnek pedig Svédországba való érkezésével kapcsolatban, ismét a Habsburg-restauráció problémája áll. Ebből a szempontból a párizsi lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak Star hember herceg római látogatásának és Mussolinivel való tárgyalásainak is. Ujabb jelentés szerint Starhemberg herceg még két napig marad a Musso- lini által meghívott osztrák diákok tá- borában. Mussolini egyébként tegnap a Starhemberggel való találkozás után Romagnába utazott úgy, hogy több ta- lálkozás egyelőre nem valószínű.

fogják megtárgyalni az Olaszor- szágot és Ausztriát érdeklő prob- lémákat.

Starhemberg a kancellár üzenetét vit- te a Duceznak és megtárgyalta vele a fasiszta milíciához hasonló szervezet Ausztriában való létesítésének lehetőségeit.

Párizsban politikai körökben feszült figyelemmel kísérik a Mussolini és Starhemberg közötti tárgyalásokat. A lapok megnyugvással közölték Starhem- berg helyettes kancellár nyilatkozatát, amelyben leszögezte, hogy a Habsburg restaurációt nem tartja időszerűnek.

Starhemberg római látogatásával kapcsolatban az osztrák kormány cá- folja azt a hírt, hogy az olasz kormány nak szándékában lenne nagykövetség- gé átszervezni a bécsi követséget.

Rómában az hír terjedt el, hogy Schuschnigg osztrák kancellár szeptember elején szintén Rómába jön és e találkozás alkalmával

Zita exkirálynő és a restauráció lehetősége

A Habsburg restauráció kérdésében egyébként ma Zita exkirályné hallat- ja szavát A Figaro római tudósítójá- nak jelentése szerint, Zita rendkívül felindult a nemzetközi sajtóban a Habs- burgok esetleges restaurációjáról elter- jedt híreken. Hangoztatja, hogy a csá- szári család részéről senkiesem adott felhatalmazást eme hírek lanszírozá- sára. Az természetes, hogy a volt ural- kodónő nem adta fel azt a reményét, hogy egy napon a Habsburgok koronájával a fején fogja látni fiát, ahhoz azonban eléggé tájékozott, hogy tud- tában legyen: vágyainak beteljesedése nem egy többé-kevésbé matematikus monarchista pucstól füg, hanem az Ausztria sorsában közvetlenül érde- kelt nagyhatalmak közötti megegyezés től. Ez a megegyezés azonban nagyon hosszú és tapintatos tárgyalásokat kí- ván. Türelemre van tehát szükség, mert komoly akadályok állanak fenn.

„Inkább Ottó, mint Hitler”

A Habsburg restauráció kérdésével a francia sajtó ismét rendkívül beha- tóan foglalkozik. A Petit Journal sze- rint Schuschnigg budapesti útja, Star- hemberg ujkeltü kijelentése: „Inkább Ottó mint Hitler”, valamint azok a ti- tokzatos utak, amiket Zita tesz, is- mét előtérbe helyezik a Habsburg res- tauráció problémáját.

A lap szerint a biztonság érzése el-

ahogy tettük, amikor erről meg voltunk győződve.

Az ismert körlevél óta és hallván és olvasván Vaida különféle helyeken el- mondott nyilatkozatait, nem hiszünk el, hogy ő a „demokráciát a szó nemes és magaslatos értelmében fogja fel”.

Elhisszük azonban, hogy a fegyver- társa által megalkotott „korrigált” de-

tünt az osztrák kormányférfiakból. Hogy szilárd alapokra építsék kormá- nyukat, mindent megtesznek népszerű- ségük fokozására. Azon a véleményen vannak, hogy már nem lehet külső in- tervenciókban bízni. Belső konszolidá- ciót szeretnének, melynek a reményte- len esetekben való vértátömlesztés sze- repét kellene játszania. Eppen ezért kacérkodnak a restauráció újjáéleszté- sével és ennek tudható be, hogy a res- taurációs gondolat terjeszkedik.

A Le Populaire Socialiste arra mu- tat rá, hogy a Habsburgok nagy erőfe- szítéseket tesznek, mert úgy vélik, hogy ügyük előnyöket nyert. Az a tény hogy a Habsburgok restaurációját euró- paszerte végső eshetőségek tartják, rendkívül veszélyes és azt jelenti, hogy mindent megtesznek a mástermészetű eshetőségek elhárítására. Arra törek- szenek, hogy a restauráció Ausztria függetlenségének utolsó mentősvára le- gyen.

A Le Cuotidien azon a véleményen van, hogy bármi történe a közeljövő- ben Ausztriában, ez a kis ország Eu- rópa közepén puszkaporoshordót jelent, melynek zsinórja meggyújtásra készen áll. Az első kéz, amely ehhez a kanóc- hoz ér, nevezzeék akár Hitlernek, akár Ottónak, akár Mussolininek, a levegő- be röpi és veszélynek teszi ki az eu- rópai békét.

(Folytatása a 8. oldalon)

A nagyváradai kultur- botrány

Irtó: Gábel Sándor (Nagyvárad)

A kisebbségi oktatószemélyzetre kö- telezővé tett román nyelvviszga, amely hetek óta különös izgalomban tartja az ország egész kisebbségi közvéleményét. Nagyváradon általános kisebbségelle- nes tendenciái mellett, speciálisan a zsidó tanítószemélyzet ellen robbant ki.

A nagyváradai nyelvviszsgáztató bi- zottság, folyó hó 10-re, péntekere hívta össze a vizsgázandó tanítókat és taná- rokat. A bizottság elnöke, Bujor Pál jasi egyetemi tanár a terminust elkés- te, lehet, hogy a rossz vasuti összeköt- tetés miatt, vagy az is lehetséges, hogy a professzor ur, akinek nem kell ujabb nyelvviszgarra jelentkeznie, a bagatell ügy miatt nem volt hajlandó nyári üdülését félbeszakítani és egy nappal a kitűzött terminus után érkezett Nagy váradra. Ezen késés miatt a vizsgá- tok írásbeli része péntekről szombatra toljódott ki.

A nagyváradai orthodox zsidó hitköz- ség tanszemélyzete se hivatalánál, se vallási meggyőződésénél fogva nem volt hajlandó a professzor ur indoko- latlan késése miatt az írásbeli vizsgá- laton résztvenni és ezzel a zsidóság kardinális törvényét, a szombat szent ségét nyilvánosan megszegte. Tisztosok és tanítók, akik hivatá- suknál fogva állandóan a zsidó szom- bat szentségét hirdetik évek hosszu sora óta a növendékek ezrei előtt, egy- szerűen rugják fel a zsidó vallás alap törvényét, mert a jasi professzor ur egy nappal tovább nyaralt és a minisz- térium által kitűzött vizsgaterminust önkéntesen, de mindenesetre a zsidó ta- nitók hibáján kívül — kitolta. Rugják ki maguk alól azt az erkölcsi bázist, amely a zsidó iskola egyetlen egzisten- ciális alapja azért, mert Bujor profes- szor ur elkészt.

Hol itt az államrezon? Miféle maga- sabb államérdek fűzőzhető ahhoz, hogy zsidó hitközség, vallásérkölesi ala- pon álló zsidó iskolájának tanárai a zsidó vallás sarkalatos tételét szegjék meg, mert a professzor ur elkészt? A tanár ur hajthatatlan maradt elhatá- rozásában, nem használta az orth. zsidó hitközség főrabbijának ismételt ér- lyes intervenciója. sőt a város polgár- mesterének jóindulatu közbenjárása is sikertelen volt.

A vizsgáztatóbizottság elnöke az írásbeli dolgozatok elkészítésének a szombati napon a zsidó tanárok részé- ről való helyes megtagadását reniten- ciának minősítette és magatartásukat olybá minősítette, mintha a vizsgá- való megjelenésük nem történt volna meg és ezzel a miniszteri rendeletnek ellenszegültek. Nem hinnők, hogy a professzor urnak felsőbb utasítása lett volna a helyzetnek ilyen módon való kiegészítésére, de magatartása minden- képpen kikívánczokja a nyilvánosság ítélőszéke elé és magán hordja az egy- ni rosszindulaton kívül a kulturbot- rány minden ismervét. Az orthodox hitközség vezetősége és rabbinátusa a minisztériumhoz fordult panaszával, amelynek legfőbb feladata volna ezen képviselőit, akik nem képviselhetik az igazi román kultúrát, a magasabb oktatási fórumokból kikü- szöböllni.

Az ilyen magatartás kompromittálja a közoktatást, megcsu-

folja a közsabadságokba vetett hitet és végeredményben legkiáltóbb ellensége magának a román demokráciának, nem is beszélve a Romániában bevett felekezeti autonóm jogairól, melyeket a román alkotmány véd és biztosít. Nemcsak a román alkotmány, de maga a román nép is vallásos, hitbuzgó karakterű, tehát a más hitfelekezet vallásos érzelmeit is respektálja. Végeredményben tehát maga a román közfelfogás ellen vétett Bujor tanár ur akkor, amikor zsidó tanárok egzisztenciája ellen emelt fegyvert azért, az egyetlen tényért, hogy vallásos felfogásuknak akartak előtte, mint a román közhatóság előtt érvényt szerezni. Nem büntetés, hanem elismerés jár ezért a gerinces magatartásért és ha a tanár ur iskolajog megvonásával fenyegeti meg az iskolát fenntartó hitközséget, módját kell ejteni annak, hogy ez a hatalmi tultengés kellő korlátok közé legyen szorítva. Ha hitfelekezeti iskolákra szükség van, mint ahogy elengedhetetlen szükség fennáll, akkor az államhatalomnak azokat nem elnyomni, de segíteni, istápolni és támogatni kell, amint az az egész világon történik.

Az állam alapja a tiszta erkölcs, az erkölcs alapját a vallás képezi és mi nem vagyunk hajlandók hitfelekezeti vallásos iskoláinkról lemondani, még akkor sem, ha Bujor tanár ur hatalmi tultengésben ezt szeretné elérni. Reméljük, hogy ezen nagyfontosságú kérdésben, amelyben egy fő állami funkcionárius türelmetlen és inhumánus álláspontját a véletlen ily váratlanul a nyilvánosságra hozta, az összes romániai kisebbségek egyetértenek, de szolidárisnak kell lenni ebben minden kultúrembernek, tekintet nélkül faj, vagy felekezeti hovatartozására...

A Pharos-sorozatok első kötete szeptember elsején jelenik meg. A Pharos zsidó írók könyvkiadó vállalatának első kötete „Zsidó miniatűrök” címen szeptember elsején jelenik meg. Ez a kötet, amellyel a Pharos bemutatkozik, a modern zsidó írók legjava termését fogja közölni. Schalom Asch kisregénye, Péter Altenberg vázlatai, Bubernek egy chasidikus rajza, Berdiesevszkinek és Perecnek nek gyönyörű novellái, Oszip Dimov karcolatai, Wassermann hosszabb lélekzetű történeti rajza, Arthur Hollitscher szatírája a mai Németországról, Ija Ehrenburg pompás korrajza, Babel, Sosulja, továbbá Pirandello zsidó témájú nagyszabású alkotása egészítik ki a művet, amelyhez fogható reprezentatív zsidó könyv az egész magyar nyelvterületen még nem jelent meg. A könyvet kizárólag a Pharos előfizetők kaphatják, minthogy könyv árusi forgalomba nem kerül. A Pharos előfizetési ára: félévre 500 lej, negyedévre 250 lej. Előfizetéseket elfogad az Új Kelet könyvsztyálya.

Lakása

berendezésének

megvételénél le-
gyen ÓVATOS!!

Áldozzon
többet, de
vegyen jót!

Székely & Réti

BUTORGYÁR Rt.-től Targu-Mures.
Fiókok: BUCURESTI-BRASOV

URANIA MOZGO

A SZŐKE MÉREG

Érdekes tartalmu film az exotikus kolóniák életéből, főszerepekben:
CLARK GABLE és JEAN HARLOW

Jön: STAN és BRAN világhírű vígjátéka: FRA DIAVOLO

Szertefoszlott a „Veres-legenda“

Lejátszák a kilenc év előtti gyilkosság véres drámáját

Bucuresti-Bukarest, augusztus 13. 1924 december 11-én a Stirbey Voda 75. szám alatti bojárház első emeletén szétrocsont fejjel, holtan találják lakásán Sufrin Amália asszonyt. A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosságot Veres Miklós házi szolgálta követte el, aki azonban nyomtalanul eltűnt.

Kilenc év után a kolozsvári rendőrség elfogta a gyilkost, aki nem is tagadta tetteit. Veres Miklós most a vacaresti börtön lakója. A tíz évvel ezelőtti elkövetett gyilkosságának annak idején abbahagyott vizsgálatát most természetesen újból folytatják és ma megejtették Veres Miklóssal a büntény rekonstrukcióját.

Már a kora reggeli órákban kíváncsiak nagy tömege várta a hírhedt gonosztevőt a Stirbey Voda uccán ház előtt. Kilenc óraker két autó érkezett a helyszínre, amelyek egyikeből több detektív kíséretében súlyosan meglángolva Veres Miklós szállt ki. Kezein, lábain kísértetiesen csörögnek a láncok, alacsony, tömzszi alakja megörnyedve vonzolja a nézők bilincseit, leborotvált koponyája szinte világít, de a nál sötétebb sűrű szemöldökű arca. Tekintetét a földre szegzi, félve néz maga elé, nem mer a minden oldalról rászegződő tekintetekkel szembenézni.

Szinte gépiesen indul az épület bejárata felé, ahol egy évtizeddel ezelőtti embert élt. A ház, amely annak idején Constantin Braescu tulajdonát képezte, ma Theodor Belimace börtökében van és ő foglalja most el a lakást is, amelyben valamikor a Sufrin család lakott.

A főbejárat előtti Veres Miklós tétovázik. Az ajtókat azóta átfestették vagy kicserélték. Durva rendőrcizek ragadják meg és lökik be a lépcsőházba. Veres megy előre, már ismeri a járást, az egyik lakónak kislánya tédien menekül a csörgő bilincsek hallatára.

A helyszíni szemle

A rendőrbiztos rászól a gyilkosra:
— Emlékszel-e?
Veres egy másodpercig tétovázik, majd alig hallhatóan erélyes tájszózással, mondja:
— Ie. (Igen).

Most meglepődnek előttünk a tíz évvel ezelőtti lezajlott véres dráma. Veres Miklós keresztülmegy az előcsarnokon, majd a hálószobán s eljut a konyhába. A szomszéd lakó szakácsnője kerítik elő, hogy eljuttassa Sufrin Amália szerepét. A leány remegve áll meg a konyha közepén, trózzattal húzódik el a gyilkostól.

Ugyilátszik azonban, Veres Miklós nem ismeri fel véres ténékné színhelyét. Kérdőleg néz rá a rendőrtisztekre, a vizsgálóbíróra, mintha ők tévedtek volna.

— Na, mi az? — kérdi az egyik rendőrtiszt.

Veres félve mondja: Nem lát volt.

A megváltozott helyszínen

Az új lakó megmagyarázza, hogy a konyhát azóta teljesen átalakították, új ajtót vágattak az egyik falba, átfestették és petróleumkályhával cserélték fel a nagy konyhakemencét.

Veresnek is megmagyarázzák ezt, most már emlékszik. Szinte az öröm kifejezése ül az arcára, amikor rájön, hogy mégis jó helyen jár.

Kezébe adnak egy kalapácsot, szembeállítják az áldozatot a remegve meg személyesítő szakácsnővel, akinek barátja a folyósóról sűrva kiált be: Vigyázz, mert féged is agyonüt!

Veresre most rászólnak:
— No most mondd el és mutasd meg, hogy ölted meg Sufrin Amáliát.

Lepereg a dráma

A gyilkos beszélni kezd:
— Ónagysága és a kisasszony voltak a konyhában, azután a kisasszony elment hazulról. Én éppen Susanát, a szobalányt kerestem, amikor a nagysága rántámadt: Miért piszkos ez a tányér, meg az a másik és ez is, valamennyi? Egész nap nem csinálisz semmit!

En erre visszavágtam: Há, mi vagyok én, cselédlány? Ónagysága erre nagyon összeszédült és szembeköppött. Én rendkívül megdühödtem, felkaptam az asztal-

on levő kalapácsot, és fejbévágtam vele.
— Hogyan? — kérdi a rendőrtiszt.
— Emígy, mi! — s a hátráló szakácsnő felé akar sújtani a kalapáccsal.
— Hányszor ütöttél?
— Egyszer.
— Nem igaz, mert többször.
— Többször.
— Hányszor?
Veres Miklós hallgat.
A rendőrtiszt megegyeszer rászól: Be-szélj, hányszor?
A gyilkos nem válaszol.
— Mi történt azután, hogy ráüöttél?
— El akartam futni, de mintha a ka-

lapács odatapadt volna a kezemhez.

— Véres letté?
— Nem lettem véres. Bezár am a lakást és kimentem a Calea Victoriára.
— A kalapáccsal mit csináltál?
— Később már eldobtam az uccán. Né-hány óra múlva arrafelé jöttem, de lát-am, hogy a házban rendőrök járnak, mire elmenekültem.
— Előlről vagy hátulról ütötted fejbe a kalapáccsal az urnót?
— Előlről kérem, előlről — hangsúlyozza most már emeltebb hangon Veres, min ha tudna, hogy ezert nem jár olyan súlyos büntetés, mintha hátulról, orozva sújtott volna le.

A gyilkosság rekonstrukciója ezzel véget ért. Veresre újból felteszik a bilincseket és az uccán összegyűlt tömeg némán néz a görnyedten, szenttelenül menő, láncait vonzó Veres Miklós után, akik elhelyeznek az autóban és visszük vissza a vacaresti börtönbe.

A Veres Miklós-legenda szertefoszlott. A hírhedt bandita, akit kilenc év óta az egész ország rendőrsége üldöz és akinek terhére írták az utolsó évtized minden felelőtlenség büntényét, nem az a féltelmetes rablóvezér, aminek a közvélemény és a rendőrség képzelte. (h.)

Megtalálták a beteg Byrd admirálíst

NEWYORK, augusztus 13. A Thomas Poulton által vezetett expedíciónak sikerült rátalálni a beteg Bryd admirálíst, aki március 28-a óta jég-hegyek között egyedül végzett kutatást sokat. A Nemzeti Földrajzi Társaság tegnap kibocsátott jelentése szerint Byrd beteg, de állapota javulás útján van.

A tanárok tizenöt százaléka bukott a nyelvvizsga írásbeli részén

Csigalassúsággal folynak a szóbeli vizsgák

A vizsgák eredményét csak a minisztérium fogja közölni

Cluj Kolozsvár, augusztus 13. Pén-tek este fejeződtek be Kolozsváron a kisebbségi tanárok írásbeli vizsgái, ami kor is a vizsgáztató bizottság kijelentette, hogy szombaton délután már „számíthatnak” eredményre. A gimnázium épülete azonban egész szombat délután kongott az ürességtől. Itt-ott lézengett egyegy tanár, aki elég optimista volt ahhoz, hogy már várja az eredményt.

A bizottsági tagok a késő délutáni órákban megérkeztek és elkezdtek a dolgozatok kijavítását.

— Tessék türelemmel lenni — mondogatták az érdeklődőknek. Majd vasárnap reggel kilenc órákor kihirdet-jük az eredményt. Mindenestre csak gyűljenek egybe a vizsgázók. Vasárnap délelőtt 11 órákor össze is gyűltek a vizsgázók. Két órát ráadásul adtak a kitűzött időre. Így már kilenc óra óta várakozhattak volna itt — hiába. A liceum kapuja alatt csoportosulnak. Legtöbbje palástolja az idegességet, de egy „vigyázatlan pillanatban” kezét tördeli.

Az óramutató egymásután teszi meg a félórát. Már 12 óra is elmúlt. A titkár azt a felvilágosítást adja, hogy azonnal kihirdeti az eredményt, csak tessék türelemmel lenni.

Főleg van már. Még semmi eredmény. Végre egy órákor megjelenik a titkár és kifüggeszti az eredményt. 89 szám, mellette 89 név. Ezek mentek át. Nyolcvanöt százalék. Öszbecsavarodott haju tanárok és tanárnők diákok hamu szürke arccal keresgélnek nevüket a sorsdöntő cédulán. Az ismerősök egymás karját szorongatják és úgy adnak kifejezést örömiüknek, hogy átmentek a vizsgán.

Aki megbukott, az nem megy szóbeli-re. Hétfőn reggel kilenc órákor kezdődött meg a szóbeli vizsgálat. Ötös csoportokban ülnek a bizottság előtt.

Csigalassúsággal folynak a vizsgák. Az első ötös csoport másfél óráig vizsgázott.

Mialatt a Baritju liceumban a tanárok vizsgáznak, a tanítóképzőben 202 kisebbségi tanító jelentkezett nyelvvizsgára. Vasárnap reggel nyolcra tűztek ki az írásbelit, de a bizottság egyik tagja nem érkezett meg. A közoktatásiügyi minisztérium felmentette a vizsgák alól mindazokat, akik 1927-ben szerzték meg képesítésüket, akik 1927 szeptember elseje után végleges vizsgára állottak és az első és második osztályu rangfokozaton keresztül estek. Ezenkívül pedig személyi lapjuk igazolja, hogy eléggé birják a román nyelvet.

Peteancu közoktatásiügyi vezérfelügyelő távirati uton más bizottsági tagokat kért Valacri államtitkártól, aki Mososiu brassói és Osianu nagykarolyi liceumi tanárokat jelölte ki, mint bizottsági tagokat. Megbízható helyről arról értesülünk, hogy a tanárokat vizsgáztató bizottság az eredményeket nem hirdeti ki, hanem felterjeszti a minisztériumba, amely későbbi időpontban értesíti majd az érdekelteket sorsukról.

— Hires mozicsillagok hatalmas összegekkel támogatják az amerikai kommunista pártot. Newyorkból jelentik: Feltűnő megállapításra vezetett az a nyomozás amelyet a sanfranciskói nagy sztrájk után indított a rendőrség, hogy tisztázza a Csendes-óceán partvidékén élő kommunista működésének irányát és méreteit. A vizsgálat irányítását a kaliforniai rendőrhatalóság vette kezébe. A most közzétett jelentés a többi között azt az óriási feltűnést keltő megállapítást tartalmazza, hogy Amerika leghíresebb filmesillagjai hatalmas pénzüsszeggel támogatják a kommunista pártot.

A

A „M

A köze

Cluj-Kol

Kelet tud.)
tóban hírek megbízottai párt között. Ezeket a hitközség feltehetőleg nem fogja a náci és jelenlegi káig tartható fel. A népi demokratia letére. Ezek Manchester eddig a hitközség ről mindig a gal cikkezett géhez szó szerdian berlini kenységet fej eredeti hírad

Augusztus 13-án a Nemzeti Földrajzi Társaság kiadott egy cikket a Byrd expedícióról, hogy a Byrd expedíció „front” tevékenységének munkás alakjainak munkájával a Byrd expedíció munkásságát a náci-felhasznált a Byrd expedíció front belső szejtektől a vépiája a harmadszervezetének kóstitott meg, üres frázisokkal tölteni. Ami a működését illetőket okozott sejték működő landó kritikák

A munkafeltöltött nagyon sok a rohamosztatásnak volt frontban is oami a kormány

Ma már hírhedt a magyar és helyi zeteket” lépolitikai jelentése szerint kooperatív egy

Ennek megválasz van a fevezetek vezető lépett összekötés a felosztott vezeték két v

akiknek egy hely

Azt a kérdést landó volna-e semleges szociá támogatni. A jelentette, hogy jelenté, míg ősi ciáldemokrata pontjával.

„Egy közve ismerem, a szentős tagja — dian — öszkek mokrata párt Wels elnök el Ebeinte az ex

de Wels az sák

Ez a szociáld Londonba meg szervezeti veze sa.

Nehezen leh hatása lesz ez német munkás szinüség szerin b. A felosztó vezetője, azo nyugdíjat, vag

A német szociáldemokrata párt felvette a tárgyalásokat Hitlerékkel

A „Manchester Guardian” szenzációs leleplezései. Wels Otto, a szociáldemokrata emigráció feje, tárgyalásokba bocsátkozott a nemzeti csocialistákkal

A közeli éhínség és a „munkafront” csődje kényszeríti Hitlert a közeledésre

Cluj-Kolozsvár, augusztus 13. (Az Új Kélet tud.) Néhány nap óta a világsajtóban hírek terjedtek arról, hogy Hitler megbízottai és a német szociáldemokrata párt között tárgyalások indultak meg. Ezeket a híreket nagy általánosságban kételkedve fogadták. Bármennyire is tény hogy a náciizmus alapjaiban rendült meg és jelenlegi belső surlódásaiban nem sokáig tarthatja fenn magát, még sem teleteltek fel, hogy részánja magát a szociáldemokratákhoz való közeledés kísérletére. Ezeket a híreket azonban most a Manchester Guardian erősíti meg, mely eddig a hitlerista Németország eseményeiről mindig a legnagyobb megbízhatósággal cikkezett és információinak hitelességéhez szó sem férhet. A Manchester Guardian berlini szerkesztősége óriási tevékenységet fejt ki és még egyetlen berlini eredetű híradását sem cáfolták meg.

A munkafront esődje

Augusztus 7-i számában a lap szenzációs cikket közöl, amelyben rámutat arra, hogy a nemzeti szocialista „munkafront” tevékenysége csődöt mondott. Ez a munka alakulat, mely a nemzeti egység jelszavával a nemzeti szocialista érzelmi munkásságot tömörítette, többet ártott a náci-forradalomnak, mint amennyit használt annak ellenére, hogy a munkafront belső szervezete, kezdve az üzemi sejtektől a végrehajtó-bizottságig, hű kopíja a harmadik internacionálé munkásszervezeteinek, semmit a világon nem valószínűt meg, mert ebbe az üres formába üres frázisok kívül egyebet nem tudott tölteni. Ami a munka és a tüke együttműködését illeti, a munkafront csak gondokat okozott a kormányoknak és az üzemi sejtek működését a gyárosok részéről állandó kritikával illették.

A semleges szakszervezetek

A munkafront és a rohamcsapatok között nagyon sok a hasonlóság és éppen a rohamcsapatokban tapasztalt elégtelenségek voltak azok, amelyek a munkafrontban is olyan szellemet váltottak ki, ami a kormányt aggodalomba ejti.

Ma már hivatalosan az az álláspont, hogy a munkafrontot fel kell oszlatni és helyébe „semleges szakszervezeteket” létesíteni, amelynek kifelé politikai jellege nem volna, de küldetése szerint a nemzeti szocialista kooperatív állammal való organikus együttműködés volna.

Ennek megvalósításához feltétlenül szükség van a feloszlatott munkás-szakszervezetek vezetőinek gyakorlatára. Ezért lépett összeköttetésbe a hitleri diktatura a feloszlatott szociáldemokrata szakszervezetek két vezetőjével,

akiknek egyikét internálói táborból helyezték szabadlábra.

Azt a kérdést tették fel neki, hogy hajlandó volna-e „Németország újjáépítését” semleges szakszervezetek felállításával támogatni. A szociáldemokrata vezér kijelentette, hogy nem nyilváníthat véleményét, míg összeköttetésbe nem lép a szociáldemokrata párt Prágába emigrált központjával.

A tárgyalások

„Egy közvetítő, akinek nevét szintén ismerem, a szociáldemokrata pártnak jelentős tagja — írja a Manchester Guardian — összeköttetésbe lépett a szociáldemokrata párt exekutívájával és Otto Wels elnök elé terjesztette az ajánlatot. Előinté az exekutív nem volt egységes

de Wels azt kívánta, hogy folytassák a tárgyalásokat.

Ez a szociáldemokrata vezér Prágából Londonba megy, hogy a nemzetközi szakszervezeti vezetőkkel a kérdést megvitassa.

Nehezen lehet előrelátni, hogy milyen hatása lesz ezeknek a tárgyalásoknak a német munkásmozgalmra. Minden valószínűség szerint diszidenciák következnek majd. A feloszlatott szindikátusok néhány vezetője, azok, akik még inkasszálnak nyugdíjat, vagy fizetést,

dolgoztak a munkafrontban, hogy a rombadöntött szakszervezeteket felépítsék. Ezek egészen bizalmasan dolgozni fognak az ugynevezett semleges szakszervezetekben is.

Valószínű, hogy a munkások egy csoportja, különösen, akik a fegyvergyáraknál dolgoznak és akik viszonylag jó béreket kapnak, hajlandók lesznek a semleges szakszervezetekbe való belépésre.

De a munkásság nagy többsége és nem csak a kommunisták, vissza fog utasítani minden kompromisszumot vagy megegyezést Hitlerrel.

A Manchester Guardian esodálkozik

A lap idézi azokat a rópecdulákat, amelyeket a prágai exekutív bocsátott

A katasztrofális gazdasági helyzet kényszeríti Hitlert közeledésre

Egy másik lap a következőképpen indokolja a szociáldemokratákkal való tárgyalásokat:

Megállapítja a lap, hogy a szociáldemokrata emigráció körében rendkívüli az éhínség. Ez kétségtelenül a hitlerista kormány közeledésének tudható. De miért következett be az a közeledés?

„Már most — írja az idézett újság — előre veti az árnyékát a téli éhínség. Az élelmiszeri probléma előtt való félelem olyan nagy Németországban, hogy a kormány kénytelen volt törvényt hozni, a melynek értelmében dr. Schmitt minisztert kinevezték gazdasági diktátornak ami Németország történetében páratlan. Dr. Schmitt ugyanis meghatalmazást kapott arra, hogy meg se kérdezze a kormány többi tagjait, és úgy intézkedjen saját belátása szerint. Még elmékeztetés, hogy a háború utolsó éveiben egy zseniális és nagyon lelkiismeretes zsidót bízták meg a háború gazdasági ügyeinek irányításával.

Ezt a hatalmat Raúhenau kapta, de ő sem rendelkeztett olyan hatáskörrel, mint amilyennel most dr. Schmittet ruházták fel.

A kormány az utóbbi időben alaposan megvizsgálta a háborús idők élelmiszer-kiosztásának rendszerét, nyilván azért, hogy esetleg most is alkalmazza azokat, bizonyára sokkal szigorúbban, mint annakidején. Németországnak a háború alatt még óriási tartalékjai voltak élelemben és pénzben, a közeli Svájból tudott szerezni vaját, sajtot és húsfelet. Dél-Amerika szállította számára a konzerveket, a szövetséges Magyarország és Bulgária pedig a gabonát. Ma azonban a finánciális tartalékai kifogytak, a külföldi valuták hiányoznak és a márka odakint keveset ér. Németország abban a helyzetben van, hogy kenyérmagvakat is a külföldön kénytelen vásárolni, Kanadai búza nélkül nincs kenyérelállítás Németországban, ahol a terméskilátások is közel 30 százalékkal kisebbek, mint tavaly. Eszerint tehát a gabona-importot is fel kell emelni, igen ám, de ehhez a németeknek nincsen sem fontjuk, sem dollárjuk.

Az éhínség veszélye

E pillanatban husinségről még nem lehet szó, de az elmúlt hónapok nagy felforrósága leperzselt a takarmányt és a legjobb takarmányvidéken, mint Schneidemühlenben a szükséges és megszokott takarmánynak már csak 50 százalékát tudták behozni. A parasztek kénytelenek lesznek, minthogy nincs külföldi valutájuk takarmány beszerzésére, leolni szarvasmarháikat. Ez azt jelenti egyuttal, hogy a tejtermelés rohamosan csökkenni fog, ami egyébként

már most is érződik a tejneműk árain, amelyek ijesztő módon szöktek fel az utóbbi időben.

Németország mindig is nagymennyiségű vaját importált külföldről. De ha nincs külföldi valutája, nyilvánvaló, hogy nagy zsidadékhányra lesz kitéve.

A németek eddig margarint használtak vajpótlék gyanánt. A tömegek egyik legfontosabb tápláléka ez Németországban.

ki a nemzeti szocializmus egyes jelenségeivel kapcsolatban. A rendkívül erős hangú rópecdulákból idézve,

a Manchester Guardian esodálkozik: sőt fejezi ki, hogy Otto Wels, aki ezeknek a rópecduláknak a szerzője, egyáltalában tárgyalásokba volt hajlandó bocsátkozni a hitlerizmus képviselőivel.

„A nemzeti szocialista exekutív valószínűleg indokolni fogja majd álláspontját és közölni fogja, hogy miként is állnak ezek a dolgok. Addig azonban rendkívüli jelentőségű ténynek számít annak a beismerése, hogy a nemzeti szocialista munkafrontot nem lehetett fenntartani és Hitlernek a szociáldemokrácia jobboldali

Töltse a szent ünnepeket
PALESZTINÁBAN!
Két hé, Egyiptomot és megátogatva, teljes ellátással, Constanta-tól és vissza II. osztályon
Lei: 18.000.
Részvevők száma szigorúan kötve Prospektust és felvilágosítást ad:
ZION-LLOYD
turista és utazási iroda Kizárólagos képviselője Erdély, Bánát és Csehszlovákia részére.
Központ, Cluj Piata Mihai Viteazul 40. I. em. Telef. 502.

szárnyához kell fordulnia védelemért. Hitler azt kísérel meg, amit Mussolini csinált, aki diktatúrája kezdetén megnyerte terveinek dr. Assagonat és az olasz szakszervezetek még néhány vezetőjét. Megállapítja azonban a Manchester Guardian, hogy a német munkásság óriási többsége minden közösséget meg fog tagadni a most meginduló tárgyalásokkal.

hogy burgonya helyett valahogyan olcsó makarónit fog szerezni és ha lehet, rizst ipari cikkeket ellenében, valamely rizstermő államtól. Mint a háború hónapjaiban, most is élelmiszereket halmoznak és a diktátor arra való, hogy ezeket a raktárakat felkutassa és a készleteket kiméletlenül elkobozza. Mindez azonban nem fog sokat használni, a tömegekben már most erős ellenszenv nyilatkozik meg a kormánnyal szemben, nemcsak azért, mert programját nem tartotta be, hanem mert őt okozták a közeledő éhínség miatt.

A kormány tehát minden kísérletet megtesz arra, hogy ezt az elégtelenséget levezesse.

Ezért keresi a szociáldemokratákhoz való közeledést.

Más kérdés, vajon sikerülni fog-e ez. Ha a szocialisták nem részesülhetnek a hatalomban, akkor csak szemben állhatnak a kormánnyal, a hatalmat pedig ezzel a kormánnyal megosztani számukra képtelenség. Ez a dilemma okozza tehát a nagy izgalmat német kormánykörökben éppúgy, mint az emigráció táborában.

Transzjordánia egyrészt Palesztinához csatolják és megnyitják a zsidó kolonizáció számára

Szenzációs hírek Abdullah emir londoni látogatásával kapcsolatban

Jeruzsálem, augusztus 13. Politikai körökben olyan hírek terjedtek el, hogy Transzjordániának egy részét Palesztinához csatolják és megnyitják a zsidó bevándorlás számára. Ezt a döntést Londonban Abdullah emir látogatása alkalmával hozták és ezzel kapcsolatban szenzációs hírek keringenek a jesusban. Az emir azt az ajánlatot terjesztette az angol kormány elé, hogy Palesztinát Transzjordániához csatolják és az ország királyává őt proklamálják. Ezt a javaslatot a kormány elutasította.

A kormány jelentékeny kölcsönt szava zott meg Transzjordániának, melyet az az arab mezőgazdaság felvirágoztatására fog fordítani, ugyanakkor azonban köte-

lezte, hogy Transzjordánia bizonyos részeit Palesztinához csatolják és a zsidó kolonizáció rendelkezésére bocsátják. A hír érthető feltűnést keltett az egész zsidó világban. A varsói Haint közlése szerint ezek a hírek abszolút autentikusak. Közli a lap azt is, hogy az angol kormány azzal az indoklással utasította el az emirnek a két ország egyesítésére vonatkozó ajánlatát, hogy Palesztina köz igazgatása a lakosság által választott helyi kormányok és intézmények kezében kell hogy maradjon, Palesztinára vonatkozólag Anglia ezt a mandátumban vállalta és azt betartani köteles.

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi zionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendőek

Byrd

zetett expedíció. 28-óra óta jég dróji Társaság javulás útján

a bukott észén

zsgák zterium

nyak a vizsgák. másfél óráig vizs-

licumban a taná- nitóképzőben 202 lentkezett nyelv- reggel nyolcra tűz a bizottság egyik neg. A közoktatás- elmentette a vizs- akik 1927-ben sze- süket, akik 1927- an végeleges vizs- első és második on keresztül es- személyi lapjuk birják a román

ásügyi vezérfel- más bizottsági ta- lamtitkártól, aki Osianu nagykáro- jelölte ki, mint megbízható helyről gy a tanárokat az eredménye- nem felterjeszti mely későbbi idő- d az érdekelteket

ok hatalmas öszs- amerikai kommu- ól jelentik: Feltü- tett az a nyomozás- rói nagy sztrájk- ség, hogy tisztáz- dékén élő kommu- anyát és méreteit. a kaliforniai rend- A most közzétett- azt az óriási fel- tást tartalmazza. ebből filmesillag- kel támogatják a

SPORT

Még nem egyenlő ellenfele
a Haggibbor a NAC-nak

NAC-Haggibbor 4:0 (1:0)

Ezen a mérkőzésen a Haggibbor értelmetlen idegességgel és nyugtalansággal kezdett. Kár volt ezért a lámpaláztatás, ami azt is bizonyítja, hogy a fiatal együttesnek még nem szabad ilyen erópróba kiállania. Az első percekben tévován és bizonytalanul mozgott a Haggibbor és nem volt ellenfele a szép játékkal rohamozó NAC-nak. Csak később villant fel a technika és a tehetség a csapatból, ami kor azonban a fizikai és taktikai túlsúlyban lévő NAC védelemmel szemben erőfennéket bizonyított. Így is azonban: szemben az éveken át tartó tespedéssel, amely a Haggibbor csapatából Kolozsvár leggyengébb együttesét csinálta, örömteli meglepéssel látunk erős nekilendülést, harcikészséget és tudást, amit a komoly tréning még értékesebbé és nagy csapatokkal szemben is helytállóvá tehet: Nem szabad elfelejteni, hogy a NAC együttese nagynevű csapatokat már nagyobb gólaránnyal is legyőzött és a Haggibbor híveinek táborában nem válthat ki kishitűséget, hogy a csapat olyan ellenfelekkel szemben, mint a Hakoah vagy a NAC nem egyenrangú.

A NAC három tartalékkal szerepelt és pedig Kovács, Bodola és Kocsis hiányzott a csapatból. De a balszárny a bukaresti CFR kölesönként balszárnyra volt: Eugen és Attila, akik nagyszerű játékkal pótolták a Bodola-Kocsis kettőt. A NAC így szép játékot mutatott, de az egész meccs, főleg a Haggibbor nagy drukkja és bizonytalan védelme miatt nem mozgott azon a nivón, amelyet vártunk.

Mille lötte Glancmann kidolgozásából és súlyos védelmi hibából az első gólt. A Haggibbor néhány támadását a nagyon tehetséges Naftali vezette, egy gólnak látszó lövése azonban külső háló ért. A NAC az első félidőben nagy iramot dikált, de a Haggibbor csatársora is itt-ott veszélyes volt. Lövéshez azonban alig jutottak a csatárok. A második félidőben Reményi egy korner közben összeesett, a nagy zavarban a kornert súlyos kapushibából befejezte Glancmann. Ezután komoly Haggibbor akciók is indultak a jobbszárnyon, de a masszív NAC védelem nem engedte a 16-os vonalon túl a csatársort. Naftali két leszokése veszélyes volt, de sikertelen.

Eugen kapufalövése pattant a hálóba és Rónay szép gólja fejezte be a NAC góljait. Egy kétes értékű tizenegyes Rónay fölösleges gavallériával Rosenfeldhez gurított, amit ez helytelenül, nem engedett be.

A Haggibborban nem játszott Havas, aki sürgőnyhívás ellenére sem érkezett meg a meccsre. A Haggibbor vezetősége szankciókat fog alkalmazni a távoimaradt játékos ellen.

Dr. Ciurel korrekt és jó játékvezető volt.

A csapatok a következőképpen álltak fel:

NAC: Czincér, Chiroiu, Sarkadi, Krausz, Juhász, Weichelt, Mille, Glancmann, Rónay, Eugen, Attila.

Haggibbor: Rosenfeld I., Reményi, Krausz II., Fischer, Feldmann, Krausz I., Naftali, Fried, Klébi, Reiter, Mózes.

A Haggibborból Naftali, a Krausz fivérek és a tartalék Fischer jó játéka vált ki, a NAC-ból a halvesor, Chiroiu és különösen a csatársor balszárnyra volt jó. Glancmann a jobbösszekötőben nagyszerű volt.

A szatmári Barkochba jutott
tovább a Stotter serlegben

Sighet Máramarosziget, augusztus 13. (Az Új Kelet tud.) Szép és érdekes játékot hozott a szatmári Barkochba és sziget Sámson mérkőzése, melyet a Stotter serlegért v.v. ak. Az első félidőben egyenlő ellenfelek küzdelme jegyében foly a meccs, a másodikban azonban a szigeti védelem hibáit jó gyümölcsöztette a Barkochba, mely így győzelemre hagyta el a pályát és továbbjutott a küzdelemben. A mérkőzés eredménye 4:1 (1:0) volt. A gólokat Glück, Hoid, Nott (2), illetve Gavallér lőték.

Kikapott a Phönix Csernovicban. Szombaton és vasárnap Csernovicban sze-

repet a nagybányai Phönix. Első nap a Dragos Vodaval játszott, amelyet 2:1 (1:1) arányban legyőzött, második nap azonban az itt időző Valcov fivérekkal megerősített Csernovic kombinálttól 3:0 (0:0) arányban vereséget szenvedett.

Marosvásárhely, Unirea (Segesvár)—MSE 2:1 (1:1).

Arad, AMTE—Törökvis (Nagyvárad) 4:1 (1:0).

Győzött az uradi Hakoah a váradi Makabi ellen

Barátságos mérkőzés keretében találkoztak a két zsidó csapat Nagyváradon, melyet a több ruinnal rendelkező Hakoah megérdemelten nyert meg 3:3 (3:1) arányban. Az aradi zsidó csapat, legjobb-jainak bevonulása óta, a beállított tartalékjai révén biztosan halad régtől jó formája felé.

Golya-áruház—Szabó Jenőcég 3:2 (2:1). Érdekes és mulatságos jelenetek közepette találkoztak a két kolozsvári cég csapat a pályán, melynek célja az alkalmazottak sportszerű foglalkoztatása. A cégszabályzat mérkőzéséből a jobb Golya-csapat került ki győztesként, mely a mérkőzést 3:2 (2:1) nyerte. A gólokat Horváth (2) és Schwarz, illetve Deák Gyula (2) lőtték.

Braja, Crisana—Dacia Unirea 3:3 (5:0).

A csernovici Makabi Kisenevben 10:1 (4:0) arányban győzött az ottani Makabi ellen.

Galac, Crisana—DVA 4:2.
Temesvár, Banatul—Fra'el 3:1 (1:1).
Kinizsi—Rapíd 1:0 (1:0).
Ilsa—Kadima 7:4 (4:0).

Három országos rekordot javított meg a KAC atlétagárdája vasárnap Kolozsváron. Az új rekordok: 4x200 m. senior staféta 1 perc. 34.2 mp. (Régi rekord 1 p. 35 mp. Vifor, Dacia 1922). Svédstaféta (100, 200, 300, 400 m.) senior 2 perc 6.8 mp. (Régi rekord 2.07. Viforul Dacia 1932). Fél angol mérföldes síkfutás (804.5 m.) ifjúsági: Bo'dis László 2 perc 12.2 mp. (Régi rekord 2 p. 15.8. Tálvescu St. Roman 1929). A 4x200 m. staféta: Temu Dejenariu, dr. Bró, Kovács; a svédstaféta Temu, Dejenariu, Kovács, Grünfeldt összejáratásban érte el a KAC a rekordot.

Végetért a Románia körüli
kerékpárverseny

A verseny végeredményei

Bucuresti-Bukarest, augusztus 13. Vasárnap délelőtt egy órákor érkeztek vissza Bukarestbe a Románia körüli kerékpárverseny résztvevői. A cél a szosszén volt diadalv alatt. Hatalmas küzdelem után az utolsó, pitești-bukaresti szakasz győztese a bolgr Marin Nicoloff lett, aki csak két méterrel előzte meg a céliban a román Zamfir Munteanu-t. Az 1026 kilométeres táv végleges eredményei: 1. Marin Nicoloff Bulgária 45 óra 35 perc, 2. Simoff Ghenadie Bulgária 45 óra 46 perc, 3. Zamfir Munteanu 46 óra 11 perc, 4. Gogan egyéni versenyző (Turnu Severin), 5. Nicolae Tapu, 6. Nicolae Dobrin. A nemzetek közötti versenyre kurt kupát a bolgár csapat nyerte a balszerencsével küzdő román együttes ellen, míg a klubközi vetélkedésben első lett a bukaresti Principe Nicolae csapata.

Három világrekord a londoni női
atlétikai világbajnoki versenyen

Londonból jelentik: A női atlétikai világbajnoki verseny a közepes eredményezett és ezek: A 80 méteres gátfutásban első lett Engelhardt német, aki 11.6 világrekord idővel győzött. Diszkoszban Weisz lengyel versenyző 43.79 méteres dobásával javította meg a világrekordot, míg a 800 méteres síkfutásban Koubkova (Csehszlovákia) lett első 2:12.4 világrekord idővel. A további eredmények a következők voltak: 100 m.: Krausz német 11.9, 60 m.: Walaschewicz lengyel 7.6, Gerely: Gelius német 42.23 méter. Távolugrás: Glockner német 585 méter. 200 m.: Krausz német 24.9, 1x100 m. staféta: Németország 48.6, Pentatlon

Suly: Mauermayer német 13.44 méter. Magasugrás: Mauermayer 142, összesítésben első Mauermayer. Pontverseny: 1. Németország 95 pont, 2. Lengyelország 33 pont, 3. Anglia 31 pont, 4. Kanada 22 pont, 5. Csehszlovákia 18 pont.

Négy vízipólo mérkőzéssel kezdődött
a magdeburgi uszó Európa-
bajnoksági verseny

Magdeburg, augusztus 13. Nyolc nemzet: Hollandia, Jugoszlávia, Németország, Olaszország, Magyarország, Belgium, Csehszlovákia és Spanyolország

részvételével vasárnap megkezdődtek az uszó Európa-bajnoki versenyek. Az első napon vízipóloban a következő eredmények voltak:

Spanyolország—Csehszlovákia 1:0.
Németország—Olaszország 5:0.
Magyarország—Belgium 5:1.
Hollandia—Jugoszlávia 3:1.

Moszkva, augusztus 13. Szovjetorszag—Törökország 3:0. Válogatott futballmérkőzés, 70.000 (!) néző.

Bécs, A Semmeringen a magyar hölgyuszők 34—27 arányban legyőzték Ausztria válogatott hölgyuszőit.

A Haggibbor nyerte a KAC ifjusági
teniszkupát

Cluj-Kolozsvár, augusztus 13. (Az Új Kelet tud.) Szombaton és vasárnap bonyolították le Kolozsváron a KAC ifjúsági teniszkupa versenyét, mely érdekes küzdelem után a Haggibbor fiatal gardájának megérdemelt sikerét hozta.

A Haggibbor teniszszakosztályának (de sikerei mellé mellé on sorakozik a KAC ifjúsági kupájának megnyerése, mely azt bizonyítja, hogy a Haggibbor utánpótlás kérdésében is biztosítva van. A kolozsvári egyesületek között csak a KAC első csapata volt komoly ellenfél, de a Haggibbor ifjak itt is biztosan győztek. 7:0-ra győzött a Haggibbor a TC I. és II., valamint a KAC II. ellen, míg a KAC I.

csapatát 4:3 arányban győzte le. E döntő mérkőzés eredményei:

Erős Csibi H.—Bocsány KAC 6:0.
6:2. gr. Bethlen KAC—Weisz H. 6:3.
6:0. Dombora Kozák KAC—Schwartz KAC 6:1, 8:6. Erdős Lili H.—Gábor KAC 6:3, 3:6, 7:5. Gábor, Dombora KAC—Schwartz, Erdős Lili H. 6:4, 6:4. Erős, Weisz H.—Bethlen, Farkas KAC 7:5.
7:5. Erős, Erdős Lili H.—Bethlen, Dombora KAC 6:4, 6:4.

A kupaküzdelmek befejezte után a Haggibbor kétünlő játékos a kerületi ifj. bajnok Erdős Lili exhibition mérkőzésen Dombora Kozákot KAC 6:3, 1:6, 7:5 arányban legyőzte.

Felfüggesztette a magyar kormány
a romániai kompenzációs
engedélyek kiadási tilalmát

Bucuresti-Bukarest, augusztus 13. (Az Új Kelet tud.) Megírta az Új Kelet, hogy a magyar kormány azzal az indoklással, hogy több ízben román árut exportáltak Magyarországra, anélkül, hogy megfelelő kompenzáció ment volna Magyarországból Romániába, megszakította a kompenzációs engedélyek kiadását.

Dumitrescu, a román kereskedelmi minisztérium vezérigazgatója tárgyalásokat kezdett Budapestten Ferenczy Izsó, magyar kereskedelmi és iparügyi államtitkárral a kérdésben. A tárgyalásokat eredményesen fejezték be és megállapodást létesítettek, mely szerint a nyári szünet végéig, amikor újabb tárgyalásokat kezdenek és véglegesítik az egyezményt, mindkét ország kormánya a régi egyezmény értelmében ad ki behozatali engedélyeket.

Magyarországon a külkereskedelmi hivatal már meg is kezdte a bevitt engedélyek kiadását és a Banca Nationala, valamint a román kereskedelmi és iparügyi minisztérium Importszabályozó Igazgatósága is, ismét ad ki kompenzációs engedélyeket. Ilyen körülmények folytán a szállítások a két ország között zavartalanul folynak a múlt félév megállapított arányában. A két ország között ezévből valószínűleg igen kedvező forgalom fog kialakulni.

Az új román-magyar kereskedelmi tárgyalásokat szeptember végén, vagy október elején fogják megkezdni. Arra vonatkozólag, hogy a tárgyalásokat Bukarestben vagy Budapestben folytatják, még nem jött létre megegyezés.

Kedvezően alakul Románia gabona-
exportja a katasztrófális külföldi
termés következtében

Bucuresti Bukarest, augusztus 13. (Az Új Kelet tud.) A katasztrófális amerikai terméseredmény és az európai gyenge buzatermés a világpiacon kedvezően hatott a buzaárak alakulására. Az árak évek óta nem tapasztalt emelkedést értek el. Hamburgban például az árpa ára két hét alatt 10.000 lejfelj emelkedett. A gabonaárak világpiacon alakulása Romániára nem volt kihatással, mert Romániában a gabonaárak már hónapok óta jóval a világparitás felett állnak. A világpiacon emelkedés azonban kedvezően hat a romániai gabonaexportra, mert rentabilitás teszi a kivitt buzaexportot ebben az évben nem lesz ugyan, és az ország gabonakivitele csak a tengeri és árpa exportra szorítkozik, azonban ennek a két terménynek a kivitele sokkal nagyobb lesz, mint a múlt évben. Az európai importállamok máris élénken érdeklődnek a romániai árpa és kukorica iránt. Ugy Csehszlovákiában, mint Németországban nagyon gyenge termés volt és mindkét importra szoruló állam Romániából fog gabonát bevenni. A csehszlovák gabonamonopólium és a román illetékes körök között már meg is indultak a tárgyalások közel félmilliárd lej értékű árpa és tengeri bevételre. A német gabonaimportőrök is nagy érdeklődést mutatnak a romániai piacok iránt.

A buzaexportra a katasztrófális külföldi termés következtében csak a belföldi forgalomra szorítkozik. A kormány akciója a buzaárak fenntartása érdekében folyamatban van és a gabona-kormány biztonság minden vidéken hol a gabona csökkenő tendenciát mutatott, meg kezdte a buzavásárlásokat.

A minimális árat a buza-kormánybiztosság vagononként 43.500 lejben állapította meg a 75 kg-os 3 százalékos buza vonatkozóan. A buzaexportilla feloldására valószínűleg csak az 1935. évi termés után lehet számítani, amíg nyilvánossá vált, hogy a belföldi fogyasztás kielégítése után milyen mennyiség marad szabad.

Az egyes belföldi piacokon egyébként a következő árakat jegyzik:

Braja: Árpa 26.250—27.000, Victoria borsó 71—72 ezer lej, zab 26—27 ezer lej, kukorica 25.500—26.750 lej, bab 33—35 ezer lej per vagon.

Konstanca: Árpa 27.625—28.000, Victoria borsó 61—65 ezer lej, zab 27.500 lej, kukorica 26.500 lej, bab 36.500—38.000 lej per vagon.

Galac: Buza 76—77 kg-os 43.500 lej, 73—74 kg-os 42 ezer lej, árpa új 26 ezer lej, 6-árpa 25.500 lej, zab 27—28 ezer lej, rozs 25 ezer lej, kukorica 23.500—25.000 lej, bab 29—32 ezer lej, Victoria borsó 68 ezer lej per vagon.

Va
RomA magyar
hogyan változ

Cluj-Kolozsvár Kelet tud.) A B. érdekes nyilatkozat Sándorról, mellyel a közéleti állás magyar kisebbségi vezetői a Patria biakban ismert.

— Egész életem alatt a demokratia — mondta — mindig a szónak teljében foglalt nek, négyeszer ezt a demokratia szer sem sikerült.

mert mindegyik meli idővel a Lásd a szovjet demokrácia meg és mégis a kolé kánsabb párttag vel egy új arisz

— Ott, ahol sérelték a demokrácia megrá den elmélet és a társadalomna vezetni akar é okozták aztán, sülyedést és a b. jellegzetes a holnap legb nem tudhatom. ban, amely me utat, mert a ma amilyenek mi v

Erd

— Öszintén és Magyarorszá szoros együttm tartom Gómbös niszterelnökét. várok tőle. Mi rádióba mondotam. Határozottam. — Hogy közölt öszintén lelk Magyarországn son kell kereszt megtalálni enne ros gazdasági er

még a két or ség Ez a határok n esökentén és niai magyar or e, mint a marz desét félre leh megoldása a t nagy átalakító Senki nem g yarországtó sérel lemond dásnak öszin Bármilyen tört meg kell, hogy ma nyugodtan

— A világot nélkül a béke ják.

Addig azoni ipar érdekei ség érdekei

A béke biztos hanem a bizto esésébb megol kérdésben Bar kozatokat tett nak tartom. h a kormány jóvedelmén ke Milyen szép é ne megvalósít gekkel! Az ér ütközése uraí nias minden p Mi azonban, tünk be a nép hogy tegyünk

— Mi, rom etűk a kiseb ért értjük me geinket. Fenn különbség a

SPORT

Még nem egyenlő ellenfele
a Haggibbor a NAC-nak

NAC-Haggibbor 4:0 (1:0)

Ezen a mérkőzésen a Haggibbor éretlen idegességgel és nyugtalansággal kezdett. Kár volt ezért a lámpaláztól, ami azt is bizonyítja, hogy a fiatal együttesnek még nem szabad ilyen erőpróbára kiállnia. Az első percekben tétován és bizonytalanul mozgott a Haggibbor és nem volt ellenfele a szép játékkal rohamozó NAC-nak. Csak később villant fel a technika és a tehetség a csapatból, amikor azonban a fizikai és taktikai túlsúlyban lévő NAC védelemmel szemben erőfennek bizonyult. Így is azonban: szemben az éveken át tartó tespedéssel, amely a Haggibbor csapatából Kolozsvár leggyengébb együttesét csinálta, örömteli meglepéssel látunk erős nekilendülést, harciakészséget és tudást, amit a komoly tréning még értékesebbé és nagy csapatokkal szemben is helytállóná tehet: Nem szabad elfelejteni, hogy a NAC együttese nagynevű csapatokat már nagyobb gólaránnyal is legyőzött és a Haggibbor híveinek táborában nem válthat ki kishitűséget, hogy a csapat olyan ellenfelekkel szemben, mint a Hakoah vagy a NAC nem egyenrangú.

A NAC három tartalékkal szerepelt és pedig Kovács, Bodola és Kocsis hiányzott a csapatból. De a balszárny a bukaresti CFR kölesönként balszárnya volt: Eugen és Attila, akik nagyszerű játékkal pótolták a Bodola-Kocsis kettőst. A NAC így szép játékot mutatott, de az egész meccs, főleg a Haggibbor nagy drukkja és bizonytalan védelme miatt nem mozgott azon a nívón, amelyet vártunk.

Mille lötte Glancmann kidolgozásából és súlyos védelmi hibából az első gólt. A Haggibbor néhány támadását a nagyon tehetséges Naftali vezette, egy gólnak látszó lövése azonban külső háló ért. A NAC az első féldőben nagy iramot diktált, de a Haggibbor csatársora is itt-ott veszélyes volt. Lövéshez azonban alig jutottak a csatárok. A második féldőben Reményi egy korner közben összeesett, a nagy zavarban a korneret súlyos kapushibából befejezte Glancmann. Ezután komoly Haggibbor akciók is indultak a jobbszárnyon, de a masszív NAC védelem nem engedte a 16-os vonalon túl a csatársort. Naftali két leszkése veszélyes volt, de sikertelen.

Eugen kapufalövése pattant a hálóba és Rónay szép gólia fejezte be a NAC góljait. Egy kétes értékű tizenegyest Rónay fölösleges gavallériával Rosenfeldhez gurított, amit ez helytelenül, nem engedett be.

A Haggibborban nem játszott Havas, aki sürgőnyhívás ellenére sem érkezett meg a meccsre. A Haggibbor vezetőszékét fog alkalmazni a távolmaradt játékos ellen.

Dr. Ciurel korrekt és jó játékvezető volt.

A csapatok a következőképpen álltak fel:

NAC: Czincér, Chiroiu, Sarkadi, Krausz, Juhász, Weichelt, Mille, Glancmann, Rónay, Eugen, Attila.

Haggibbor: Rosenfeld, I. Reményi, Krausz II., Fischer, Feldmann, Krausz I., Naftali, Fried, Klébi, Reiter, Mózes.

A Haggibborból Naftali, a Krausz fiúvérek és a tartalék Fischer jó játéka vált ki, a NAC-ból a halvesor, Chiroiu és különösen a csatársor halveszárnya volt jó. Glancmann a jobbösszekötőben nagyszerű volt.

A szatmári Barkochba jutott tovább a Stotter serlegben

Sighet Máramarossziget, augusztus 13. (Az Uj Kelet tud.) Szép és érdekes játékot hozott a szatmári Barkochba és sziget Sámson mérkőzése, melyet a Stotter serlegért vívtak. Az első féldőben egyenlő ellenfelek küzdelme jegyében foly a meccs, a másodikban azonban a sziget védelem hibáit jó gyümölcsöztette a Barkochba, mely így győzelemmel hagyta el a pályát és továbbjutott a küzdelemben. A mérkőzés eredménye 4:1 (1:0) volt. A gólokat Glück, Hoid, Notz (2), illetve Gavallér lőtték.

Kikapott a Phönix Csernovicban. Szombaton és vasárnap Csernovicban sze-

repet a nagybányai Phönix. Első nap a Dragos Vodaval játszott, amelyen 2:1 (1:1) arányban legyőzött, második nap azonban az itt időző Valcov fivéreivel megerősített Csernovic kombináltól 3:0 (0:0) arányban vereséget szenvedett.

Marosvásárhely. Unirea (Segesvár)—MSE 2:1 (1:1).

Arad. AMTE—Törekvés (Nagyvárad) 4:1 (1:0).

Győzött az uradi Hakoah a váradi Makabi ellen

Barátságos mérkőzés keretében találkoztak a két zsidó csapat Nagyváradon, melyet a több rutinnal rendelkező Hakoah megérdemelten nyert meg 3:3 (3:1) arányban. Az uradi zsidó csapat, legjobbjainak bevonulása óta, a beállított tartózkodás révén biztosan halad régi jó formája felé.

Golyvárúrház—Szabó Jenőcég 3:2 (2:1). Érdekes és mulatságos jelenetek közepette találkozott a két kolozsvári cég csapat a pályán, melynek célja az alkalmazzottak sportszerű foglalkoztatása. A cégszabályok mérkőzéséből a jobb Golyvár-csapat került ki győztesként, mely a mérkőzést 3:2 (2:1) nyerte. A gólokat Horváth (2) és Schwarz, illetve Deák Gyula (2) lőtték.

Bujila, Crisana—Dacia Unirea 4:3 (5:0).

A csernovici Makabi Kisenevben 10:1 (4:0) arányban győzött az ottani Makabi ellen.

Galac, Crisana—DVA 4:2.

Temesvár. Banatul—Fraceli 3:1 (1:1). Kinizsi—Rapd 1:0 (1:0). Ilsa—Kadima 7:4 (4:0).

Három országos rekordot javított meg a KAC atlétagárdája vasárnap Kolozsváron. Az új rekordok: 4x200 m. senior staféta 1 perc. 34.2 mp. (Régi rekord 1 p. 35 mp. Vifor, Dacia 1922). Svédstaféta (100, 200, 300, 400 m.) senior 2 perc 6.8 mp. (Régi rekord 2.07. Viforul Dacia 1932). Fél angol mérföldes síkfutás (804.5 m.) ifjúsági: Boedis László 2 perc 12.2 mp. (Régi rekord 2 p. 15.8. Tálvescu St. Roman 1929). A 4x200 m. staféta: Temu Dejenariu, dr. Bró, Kovács; a svédstaféta: Temu, Dejenariu, Kovács, Grünfeld összejáratásban érte el a KAC a rekordot.

Végetért a Románia körüli kerékpárszéria

A verseny végeredményei

Bucuresti-Bukarest, augusztus 13. Vasárnap délelőtt egy órák érkeztek vissza Bukarestbe a Románia körüli kerékpárszéria résztvevői. A cél a szosszén volt diadalny alatt. Hatalmas küzdelem után az utolsó, pitezi-bukaresti szakasz győztese a bolgár Marin Nicoloff lett, aki csak két méterrel előzte meg a céliban a román Zamfir Munteanu-t, az 1026 kilométeres táv végleges eredményei: 1. Marin Nicoloff Bulgária 45 óra 35 perc, 2. Simoff Ghenadie Bulgária 45 óra 46 perc, 3. Zamfir Munteanu 46 óra 11 perc, 4. Gogan egyéni versenyző (Turnu Severin), 5. Nicolae Tapu, 6. Nicolae Dobrin. A nemzetek közötti versenyre kért kupát a bolgár csapat nyerte a balszerencsével küzdő román együttes ellen, míg a klubközi vetélkedésben első lett a bukaresti Principele Nicolae csapata.

Három világrekord a londoni női atlétikai világbajnoki versenyen

Londonból jelentik: A női atlétikai világbajnoki verseny a közepes eredmények közepette három világrekordot eredményezett és ezek: A 80 méteres gátfutásban első lett Engelhardt német, aki 11.6 világrekord idővel győzött. Diszkoszban Weisz lengyel versenyzőnő 43.79 méteres dobásával javította meg a világrekordot, míg a 800 méteres síkfutásban Koubkova (Csehszlovákia) lett első 2:12.4 világrekord idővel. A további számokban a következő eredmények voltak: 100 m.: Krausz német 11.9, 60 m.: Walschlevicz lengyel 7.6. Gerely: Gelius német 42.23 méter. Távolugrás: Gloekner német 585 méter. 200 m.: Krausz német 24.9. 4x100 m. staféta: Németország 48.6. Pentatlon

súly: Mauermayer német 13.44 méter. Magasugrás: Mauermayer 142, összesítésben első Mauermayer. Pontverseny: 1. Németország 95 pont, 2. Lengyelország 33 pont, 3. Anglia 31 pont, 4. Kanada 22 pont, 5. Csehszlovákia 18 pont.

Négy vízipólo mérkőzéssel kezdődött a magdeburgi uszó Európa-bajnoksági verseny

Magdeburg, augusztus 13. Nyolc nemzet: Hollandia, Jugoszlávia, Németország, Olaszország, Magyarország, Belgium, Csehszlovákia és Spanyolország

A Haggibbor nyerte a KAC ifjúsági teniszkupát

Cluj-Kolozsvár, augusztus 13. (Az Uj Kelet tud.) Szombaton és vasárnap bonyolították le Kolozsváron a KAC ifjúsági teniszkupa versenyét, mely érdekes küzdelem után a Haggibbor fiatal gárdájának megérdemelt sikerét hozta.

A Haggibbor teniszszakosztályának idei sikerei mellé még sorakozik a KAC ifjúsági kupájának megnyerése, mely azt bizonyítja, hogy a Haggibbor utánpótlás kérdésében is biztosan van. A kolozsvári egyesületek között csak a KAC első csapata volt komoly ellenfél, de a Haggibbor ifjak itt is biztosan győztek. 7:0-ra győzött a Haggibbor a TC I. és II., valamint a KAC II. ellen, míg a KAC I.

részvételével vasárnap megkezdődtek az uszó Európa-bajnoki versenyek. Az első napon vízipóloban a következő eredmények voltak:

Spanyolország—Csehszlovákia 1:0.
Németország—Olaszország 5:0.
Magyarország—Belgium 5:1.
Hollandia—Jugoszlávia 3:1.

Moszkva, augusztus 13. Szovjetországnak—Törökországnak 3:0. Válogatott futballmérkőzés, 70.000 (!) néző.

Bécs. A Semmeringen a magyar hölgyuszők 34—27 arányban legyőzték Ausztria válogatott hölgyuszőit.

csapatát 4:3 arányban győzte le. E döntő mérkőzés eredményei:

Erős Csibi H.—Boesánczy KAC 6:0, 6:2, gr. Bethlen KAC—Weisz H. 6:3, 6:0, Dombora Kozák KAC—Schwartz Kozák H. 6:1, 8:6, Erdős Lili H.—Gábor KAC 6:3, 3:6, 7:5, Gábor, Dombora KAC—Schwartz, Erdős Lili H. 6:4, 6:4, Erős, Weisz H.—Bethlen, Farkas KAC 7:5, 7:5, Erős, Erdős Lili H.—Bethlen, Dombora KAC 6:4, 6:4.

A kupaküzdelmek befejezte után a Haggibbor kitűnő játékosai a kerületi ifj. bajnok Erdős Lili exhibition mérkőzésen Dombora Kozák KAC 6:3, 1:6, 7:5 arányban legyőzte.

Felfüggesztette a magyar kormány a romániai kompenzációs engedélyek kiadási tilalmát

Bucuresti-Bukarest, augusztus 13. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy a magyar kormány azzal az indoklással, hogy több ízben román árut exportáltak Magyarországra, anélkül, hogy megfelelő kompenzáció ment volna Magyarországból Romániába, megszakította a kompenzációs engedélyek kiadását.

Dumitrescu, a román kereskedelmi minisztérium vezérigazgatója tárgyalásokat kezdett Budapesten Ferencczy Izsó, magyar kereskedelmi és iparügyi államtitkárral a kérdésben. A tárgyalásokat eredményesen fejezték be és megállapodást létesítettek, mely szerint a nyári szünet végéig, amikor újabb tárgyalásokat kezdenek és véglegesítik az egyezményt, mindkét ország kormánya a régi egyezmény értelmében ad ki behozatali engedélyeket.

Kedvezően alakul Románia gabonaexportja a katasztrófális külföldi termés következtében

Bucuresti-Bukarest, augusztus 13. (Az Uj Kelet tud.) A katasztrófális amerikai terméseredmény és az európai gyenge buzatermés a világpiacon kedvezően hatott a buzaárak alakulására. Az árak évek óta nem tapasztalt emelkedést értek el. Hamburgban például az árpa ára két hét alatt 10.000 lejjel emelkedett. A gabonaárak világpiaci alakulása Romániára nem volt kihatással, mert Romániában a gabonaárak már hónapok óta jóval a világárpitítás felett állnak. A világpiaci ár emelkedés azonban kedvezően hat a romániai gabonaexportra, mert rentabilitás teszi a kivitel. Buzaexport ebben az évben nem lesz ugyan, és az ország gabonakivitele csak a tengeri és árpa exportra szorítkozik, azonban ennek a két terménynek a kivitele sokkal nagyobb lesz, mint a múlt évben. Az európai importállamok máris élénken érdeklődnek a romániai árpa és kukorica iránt. Ugy Csehszlovákiában, mint Németországban nagyon gyenge termés volt és mindkét importra szoruló állam Romániából fog gabonát bevenni. A csehszlovák gabonamonopólium és a román illetékes körök között már meg is indultak a tárgyalások közel félmilliárd lej értékű árpa és tengeri bevételére. A német gabonaimportőrök is nagy érdeklődést mutatnak a romániai piacok iránt.

Magyarországon a külkereskedelmi hivatal már meg is kezdte a beviteli engedélyek kiadását és a Banca Națională, valamint a román kereskedelmi és iparügyi minisztérium Importszabályozó Igazgatósága is, ismét ad ki kompenzációs engedélyeket. Ilyen körülmények folytán a szállítások a két ország között zavartalanul folynak a múlt felév megállapított arányában. A két ország között ez évben valószínűleg igen kedvező forgalom fog kialakulni.

Az új román-magyar kereskedelmi tárgyalásokat szeptember végén, vagy október elején fogják megkezdni. Arra vonatkozólag, hogy a tárgyalásokat Bukarestben vagy Budapesten folytatják, még nem jött létre megegyezés.

Ez a határok esőkkéntén romániai magyar e, mint a madészt félre megoldása nagy átalakításnak. Senki nem gyarországi seről lemondásnak. Barmi is tömeg kell, hogy ma nyugodtan.

A buzaexportot csak a belföldi forgalomra szorítkozik. A kormány akciója a buzaárak fenntartása érdekében folyamatban van és a gabona-kormány bizottság minden vidéken hol a gabona csökkenő tendenciát mutatott, megkezdte a buzavásárlásokat.

A minimális árat a buza-kormánybizottság vagononként 43.500 lejben állapította meg a 75 kg-os 3 százalékos buza vonatkozóan. A buzaexporttillalom feloldására valószínűleg csak az 1935. évi termés után lehet számítani, amíg az nyilvánosság vált, hogy a belföldi fogyasztás kielégítése után milyen mennyiség marad szabad.

Az egyes belföldi piacokon egyébként a következő árakat jegyzik:

Braila: Árpa 26.250—27.000, Victoria borsó 71—72 ezer lej, zab 26—27 ezer lej, kukorica 25.500—26.750 lej, bab 33—35 ezer lej per vagon.

Konstanca: Árpa 27.625—28.000, Victoria borsó 61—65 ezer lej, zab 27.500 lej, kukorica 26.500 lej, bab 36.500—38.000 lej per vagon.

Galac: Buza 76—77 kg-os 43.500 lej, 73—74 kg-os 42 ezer lej, árpa új 26 ezer lej, 6-árpa 25.500 lej, zab 27—28 ezer lej, rozs 25 ezer lej, kukorica 23.500—25.000 lej, bab 29—32 ezer lej, Victoria borsó 68 ezer lej per vagon.

V Rom

A magyar

Cluj-Kolo

Kelet tud.) érdekes n Sándorról, nők kifejtje közeledés magyar kise kozatot a Pa biakban ism — Egész erem alatt a tam — mon mindig a sz telmében fog nek, négyzes ez a demok szer sem sik mert minc meli időve

Lásd a szovj demokrácia és mégis a k kánsabb új vel egy új

— Ott, ah sérelték a d szociális me den elmélet a társadalom vezetői akar okozták azt süllyedést és b' jellegzete a holnap leg nem tudható ban, amely utat, mert a amilyenek m

— Öszintés és Magyarors szoros együtt tartom Gömb niszterelnöké várok tőle. rádióba mon tam. Határoz — Hogy ké zött őszinte Magyarorszá son kell keres megtalálni er ros gazdaság

még a két Ez a határok esőkkéntén romániai magyar e, mint a madészt félre megoldása nagy átalakításnak. Senki nem gyarországi seről lemondásnak. Barmi is tömeg kell, hogy ma nyugodtan.

— A világ nélkül a bék ják.

Addig azo ipar érdek ség érdeke

A béke bizto hanem a bizt esésőbb meg kérdésben Ba kozatokat tet nak tartom, a kormán jövedelmek

Milyen szép ne megvalós gekkel! Az é ütközése ura nos minden. Mi azonban, tünk be a né hogy tegyün

— Mi, rom ettük a kisel ért értjük m geinket. Fenn különbség a

Vaida Sándor érdekes nyilatkozata Románia és Magyarország közeledéséről

A magyarok nem mondhatnak le a revízióról, de belső kormányformájukat meg kell, hogy változtassák. Aki tízenöt év alatt nem tanulta meg az állam nyelvét, az viselje a következményeket — mondja Vaida

Cluj-Kolozsvár, augusztus 13. (Az Uj Kelet tud.) A Budapesti Hírlap rendkívül érdekes nyilatkozatát közölte dr. Vaida Sándorról, melyben a volt miniszterelnök kifejti álláspontját a román-magyar közeledés lehetőségeiről és a romániai magyar kisebbségek helyzetéről. A nyilatkozatot a Patria hétfő déli száma az alábbiakban ismerteti:

— Egész életemben és politikai karrierem alatt a demokrácia őszinte híve voltam — mondotta Vaida, a demokráciát mindig a szónak nemes és magas szellemében fogtam fel. Mint miniszterelnöknek, négyezer volt alkalom arra, hogy ezt a demokráciát megvalósítsam. Egyszer sem sikerült.

Mert mindegyik társadalmi rend kitermelődött a maga arisztokráciájára.

Lásd a szovjeteket, ahol a legradikálisabb demokrácia megteremtését kísérelték meg és mégis a kolhozok vezetéséből, a legmarkánsabb párttagokból és a GPU-ból idővel egy új arisztokrácia született meg.

— Ott, ahol megkísérelték, vagy megkísérelték a demokrácia megvalósítását, szociális megrázkódtatások nélkül, minden elmélet és elv ellenére kitermelődik a társadalomnak egy kategóriája, mely vezetni akar és vezet. Ezek a rétegek okozzák aztán a korrupciót, az erkölcsi süllyedést és a demokratikus államok többi jellemző betegeit. Hogy mi lesz a holnap legboldogabb életformája, azt nem tudhatom. De bízom a mai ifjúságban, amely meg fogja találni a helyes utat, mert a mai fiatalság az jobb, mint amilyenek mi voltunk.

Érdekes vélemény a revízióról

— Őszintén óhajtok, hogy Románia és Magyarország között baráti viszony és szoros együttműködés jöjjön létre. Sokra tartom Gimböst, Magyarországot mi miniszterelnököt. Nagy dolgokat vártam és várok tőle. Minden beszédet, amiket a rádióba mondott, nagy élvezettel hallgattam. Határozott férfi, a tettek embere.

— Hogy közöttünk és a magyarok között őszinte lelki közeledés jöhesse létre, Magyarországnak nagy belső átalakuláson kell keresztül mennie. De nem tudom megtalálni ennek az okát, amely egy szoros gazdasági együttműködés útját állja, még a két ország közötti vámszövetség formájában is.

Ez a határok miatt származó ellentéteket csökkentené és nem tudom, hogy a romániai magyar ember sorsa rosszabb lenne, mint a magyarországié. A revízió kérdését félre lehetne tenni, mert ennek a megoldása a történelem folyamataitól és nagy átalakító erejétől függ.

Senki nem kívánhatja azonban Magyarországtól, hogy a revízió kérdéséről lemondjon, mert ennek a lemondásnak őszinteségét senki sem hiszi el. Bármi is történjen azonban a jövőben, meg kell, hogy találjuk a módját, hogy ma nyugodtan éljünk együtt, békében.

A béke garanciája — A világot kormányzó férfiak színeit nélkül a béke szükségességét prédikálják.

Addig azonban, míg a fegyverkezési ipar érdekei uralkodnak az emberiség érdekei fölött, nem tudok hinni a békében.

A béke biztosítékát nem a leszerelésben, hanem a biztonság kérdésének legszerencsésebb megoldásában látom. Ebben a kérdésben Barthou Genfben bátor nyilatkozatokat tett. Az emberiség tragédiájának tartom, hogy

a kormányok kénytelenek az állam jövedelmeinek nagyrészét fegyverkezésre fordítani.

Milyen szép és hatalmas dolgokat lehetne megvalósítani ezekkel az óriási összegekkel! Az érdekek óriási méretű összekapcsolása urálja ma a világot és a robbanás minden pillanatban bekövetkezik. Mi azonban, akik bizonyos szerepet töltsünk be a népek irányításában, meg kell, hogy tegyünk mindent a béke érdekében.

A romániai kisebbségek kételességei

— Mi, románok, nagyon hosszú ideig ettük a kisebbségek keserű kenyerét, ezért értjük meg olyan jól a mi kisebbségeinket. Fennáll azonban egy véleménykülönbség a mi és a régi uralkodók ál-

láspontja között: mi nem ismerünk, csak román állampolgárokat és nem tudunk kisebbségekről. Szabad választásokat csináltunk és az erdélyi magyar nép szépszámu képviselőt kapott a parlamentben. Ez a legjobb bizonyítéka annak, hogy mi nem nyomjuk el kisebbségeinket. Az a tény, hogy az erdélyi magyarok nehéz anyagi viszonyok között élnek, nem lehet vár a kisebbségek részéről, mert az erdélyi románság ugyanazokat a terheket nyögi és ugyanazon nehézségekkel küzd.

— Panaszokdnak a román nyelv vizsgák miatt. A romániai magyarok érdekében azt akarjuk, hogy minél jobban ismerjék az állam nyelvét.

Ha valakij tízenöt év leforgása alatt nem tudott vagy nem akarta megtanulni — saját érdekei ellenére — az állam nyelvét, az megérdemli, hogy a vizsgán elbukjék és viselje a következményeket.

Az államnyelv ismeretében rejlik a kisebbségi nép legfőbb ereje.

— Mit tehetünk volna mi és hová jutottunk volna, ha annakidején nem tudtuk volna tökéletesen a magyar nyelvet? Nem akarunk senkit megsérteni, érzelmeiben, mert annakidején mi is a „szent román földről” álmotunk. Csak annyit akarunk, hogy aki itt él, az az országnak lojális polgára legyen.

Reménytelenül szerelmes költő halálugrása a bukaresti Lafayette-palota nyolcadik emeletéről

Ötven vers és hetven lej volt a zsebében. Huszonnégy óra múlva egy női hang jelentette a rendőrségnek az öngyilkos személyazonosságát

Bucuresti Bukarest, augusztus 13. (Az Uj Kelet tud.) Tragikus öngyilkosság történt vasárnap Bukarestben. A Lafayette áruház nyolcadik emeletes cukrászda terraszáról levetette magát egy fiatalember. A negyven méternyi magasságból zuhanó öngyilkos teste elszakította az utjába akadt telefon drótot és a földre zuhant. Az öngyilkos összetört koponyával holtan terült el a földön.

A jelenetek a mozgalmas uccán számomra szemtanúja volt. Egy nő, aki a borzalmas halálugrást látta, elájult.

A járdán néhány ember az utolsó pillanatban ugrott el a lezuhanó test elől

Azonnal embergyűrű állt körül a holt testet, majd a rendőrség és a mentők megállapították, hogy az öngyilkos zsebében egy fésű, egy borotvapengén és hetven lej aprópénzen kívül mindössze ötven vers van.

A Lafayette cukrászdában nem is tudták, hogy valaki onnan leugrott. A fiatalember leült a párkány melletti egyik asztalhoz, sört rendelt és azonnal fizetett. A pincér később konstataulta, hogy a fiatalember nincs már ott. Husz perc múlva értesültek, hogy a sört rendelő fiatalember leugrott a cukrászda terraszáról. Az asz-

talán egy papírszalvétán a következő felirat áll:

Ne kutassátok kitémet, mert nincs senkim.

A rendőrség közben átnézte a fiatal ember zsebében talált verseket. A Di-mineata közli a verseket, amelyek egy reménytelenül szerelmes fiatalember lelkiállapotát tükrözik vissza, aki emellett tehetséges költő is. A rendőrség huszonnégy órán keresztül nem tudta megállapítani az öngyilkos kilétét.

Mad élelőt végül Stan Vranceanu rendőrbiztos telefonon felhívta egy ismeretlen női hang és közölte vele, hogy az öngyilkost Ionel Baesanunak hívják, a Casei Scoalelor tisztviselője, abrudi eredetű, a bukaresti egyetem nyelvészeti fakultásának volt tanulója.

akit Albaiulára helyezték át, ahol augusztus 15-én kellett volna jelentkeznie. Baesanu beleszeretett egy bukaresti rendkívül szépségű szőke lányba, a szépművészeti főiskola növendékébe, akit két éve hiába ostromolt. A fiatalember, akinek érzelmei nem találtak meghallgatásra, néhány nappal ezelőtt verset írt a lánynak: Még szeretni fogsz Te is! címmel. A lány nem válaszolt, mire Baesanu elhatározta, hogy öngyilkos lesz, amit az ismert körülmények között végre is hajtott.

Francia-orosz katonai szövetség jött létre Németország ellen

Párizs, augusztus 13. Az orosz katonai légiflotta egyik rajának párizsi látogatása ismét aktuálisá tette a francia-orosz katonai együttműködés kérdését s a lapok egyrésze minden kertelés nélkül beismeri, hogy Franciaország és Szovjetország között katonai szövetség jött létre, amely kifejezetten Németország ellen irányul. A Jour főszerkesztője, Leon Bary örömmel üdvözli ezt a szövetséget és azt írja, hogy Franciaország most már biztonságban érezheti magát, mert az orosz katonai légi flotta azonnal rendelkezésre áll, ha arra kerülne a sor, hogy büntető rendszabályokat kellene alkalmazni Németországgal szemben.

Az orosz katonai légiflotta szervezete és felszerelése kitűnő s bár az orosz repülőgépek motorjait még fejleszteni kell s az orosz hidropilottáit is ki kell egé-

szíteni, kétségtelen, hogy Szovjetország légi hadereje már mai fejlettségben is elegendő ahhoz, hogy megfelelő nyomást gyakoroljon Németországra.

Németország keleti határai Franciaország szempontjából tehát „megnyugtató nyomásnak” vannak kitéve. A lap ezután élesen támadja Németországot és azt írja, hogy a németeket kell okolni azért, ha Európa ma még mindig hadiállapotban és Imperializmus ma már csak Berlinben van s ezért mindenképpen csak helyeselhető, hogy Mussolini olyan erővel lépéseket tett az osztrák határok védelmére, Franciaország nem gondol háborúra és nem akar megtámadni senkit sem. Azt akarja, hogy békében hagyják s honvédelmét csak azért fejleszti, mert a béke fenntartása megköveteli a háborus készséget.

Róma, augusztus 13. Mussolini a Venezia palotában fogadta a Rómába érkezett szovjet légügyi küldöttség tagjait, akiket a római szovjetnagykövet mutatott be. Eidemann tábornok, a küldöttség vezetője, háláját nyilvánította azért a szívélyes fogadtatásért, amelyben Olaszország az orosz repülőket részesítette és azok szennvel emlékezett meg arról a látogatásról, amelyet Balbo vezetése alatt egy olasz légügyi küldöttség tett Szovjetországban.

Az üdvözlésre válaszolva Mussolini kijelentette, hogy örömmel tölti el a szovjet légügyi küldöttségnek olaszországi látogatása és a maga részéről sikert kíván a szovjet aviatikának.

A szovjetnagykövet a szovjetkormány nevében szintén köszönetet nyújtott, majd méltatta a szovjetrepülők küldetésének fontosságát és hangoztatta, hogy ez a látogatás szintén egyik jele a barátságoknak, amellyel a két állam egymás iránt viseltetik.

Mussolini külön válaszolt a nagykövetnek. Osztózik azokban az érdemekben — mondotta — amelyek a nagykövet kifejezésre juttatott. Azt az óhaját nyilvánította, hogy a szovjet-repülők mostani útja sikerrel mozdítsa elő a szovjet-aviatika fejlődését.

Dr. Weinberger főrabbi a Zsidókórházban. A kolozsvári izraelita hitközség új főrabbija, dr. Weinberger Mózes, fiatalos hévvel és lelkesedéssel akarja kivenni részét a kolozsvári zsidóság közintézményeinek a munkásságában is és evégből egymásután látogatja meg azokat. Vasárnap délelőtt az erdélyi zsidóság reprezentáns intézménye, a Zsidókórház, került sorra, ahol a vendéget a vezetőség és az orvosi kar élén dr. Fenichel Mór igazgató-főorvos üdvözölte egy rövid beszéddel, melyben az új főrabbi figyelmebe ajánlotta azt az intézményt, melyben az orvosi kar önzetlen és igen fáradságos munkásságot fejt ki, de ugyanakkor megemlítette, hogy a kórház fenntartása és fejlesztése nagy anyagi nehézségekbe ütközik — épp a nagy szegény beteganyag folytán, mivel még nagyon sokan nem tettek eleget ezzel az intézménnyel szemben zsidó testvéri kötelességüknek és kérte a főrabbit, hogy legyen ennek az intézménynek ilyen irányban is istápolója annak a közösségnek a révén, amelynek az élén áll. Dr. Weinberger Mózes főrabbi válaszában kijelente, hogy valósággal meglepte ennek a kórháznak a berendezése és felszerelése és az amit saját tapasztalatából állapít meg, hogy a kórház mily sok szegény beteget fogad magába az ország minden részéből. Még jobban meglepi azonban az, hogy egy ilyen kórház anyagi nehézségekkel küzd. Ha a zsidóság sok oldalról is van igénybevéve, egy ilyen intézménynek nem szabad nélkülözni és ennek támogatása a legelső kötelességek közé tartozik. Igéri, hogy legjobb akarásával és tehetséggel fog a kórháznak, mint elsőrendű zsidó jótékonyági intézménynek az érdekében közreműködni, mert rabbi hivatása mellett ebben a munkásságban látja első sorban lelkipásztori hivatását és hiszi, hogy ily értelemben lesz megboldogult kiváló elődjének, dr. Eisler Mátyásnak méltó utódja.

Madách: Ember tragédiája. Propagandakiadás Zichy Mihály képeivel, 90 lej egészségvesztésben. Kapható az Uj Kelet könyvostályában az összeg és portó költség előzetes beküldésével vagy utánvétellel.

DAS SCHWARTZBUCH

Tatsachen und Dokumente Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A párizsi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 534 oldal, szenzációs dokumentumok és adatok. Ára 300 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvostályában.

nap megkezdődtek az versenyek. Az első a következő eredmé.
szlovákia 1:0.
szország 5:0.
gium 5:1.
lavia 3:1.
us 13. Szovjetorsz
g 3:0. Valogatott fut.
(1) néző.
gen a magyar hölgy-
ban legyőzték Auszt-
ruszót.
ifjúsági
an győzte le. E döntő
:
Bocsány KAC 6:0.
KAC—Weisz H. 6:3.
Zák KAC—Schwartz
Érdős Lili H.—Gábor
Gábor, Dombora KAC
H. H. 6:4, 6:4. Erős.
Farkas KAC 7:5.
H. H.—Bethlen, Dom-
k befejezte után a
késosa a kerületi ifj.
hibition mérkőzésen
KAC 6:3, 1:6, 7:5

Kormány ációs almát

zozatali engedélye-
a külkereskedelmi
is kezdte a beviteli
t és a Banca Natio
omán kereskedelmi
stérium Importzsa-
ga is, ismét ad ki
edélyeket. Ilyen kö-
a szállítások a két
rtalanul folynak a
bitott arányában. A
z évben valószínűleg
om fog kialakulni.
gyar kereskedelmi
ember végén, vagy
ák megkezdjenj. Ar
gy a tárgyaláso-
gy Budapestén foly
t létre megegyezés.
em az exporttila-
sak a belföldi for-
t. A kormány ak
ntartása érdekében
a gabona-kormány
ékeken hoz a gabona
mutatott, meg
ásókat.

a buzakormánybiz
43.500 lejben álla
os 3 százalékos bu
A buzaexporttila-
szinűleg csak az
n lehet számítani.
vált, hogy a bel-
gítéste után mi-
ad szabad.
piacokon egyéb
akat jegyzik:
250—27.000, Victo
er lej, zab 26—27
5.500—26.750 lej,
per vagon.
27.625—28.000.
65 ezer lej, zab
26.500 lej, bab
r vagon.
77 kg-os 43.500
ezer lej, árpa uj
5.500 lej, zab 27—
ezer lej, kukorica
b 29—32 ezer lej,
er lej per vagon.

A Hanoar Hacioni jubilaris tábora

Ott, ahol tíz esztendővel ezelőtt volt az első somértábor, Bányá vidékén, a festői szép Firizán rendezte idei cofe-mosavaját a Hanoar-Hacioni. A táborhely erdősített dombokkal övezett völgy, oldalt hegyipatakok ezüstös sávja kigyózik. Félkörben sátrak emelkednek, biztos gyakorlott kezek építette sátrak, melyek büszkén ellentállnak esőknek, szélnek, viharoknak. Mindenütt kiemelkedő zsidó motívumok: hatalmas zöld levelekkel ékesített mognedávidok, kék feher zászlók, héber feliratok, KKL-perselyek teszik cionista szemnek meghitté és otthonossá a tájat. Felfrissítő látvány a cofék — különböző városokból összegyűlt gyerekek — felszabadult, megfeszíthetetlen kitörő jókedve, minduntalanul összejelkődő táncok, héber énekek, reménytel töltik el a lelket. A nap gyorsan múlik. Este ha besötétedik, elszórt fénypontok gyulnak a sátrakban, néhány apró villanykörte bágyadtan szétömlő sugarai világítják meg a lefekvéshez előkészített sátrak belsejét, másol egyezsziében csak gyertya vagy elem-lámpa szolgálja a világítást. Közbe fel-lángol a tábor tüze, a trombita jelző szavára köréje gyűlelszik 200 cofe. A tűz fényénél figyelem meghatódott arcukat, anélkül, hogy bárki is említést tett volna, máris ösztönösen érik a tűz szimbolikus értelmét.

Az egyik chaver kezében összegyűjtött üdvözlőtávirat és levélsomó jelzi, hogy Erecből és a világ minden részéből, melyre testvéreinket vitte az élet, sokan emlékeznek még a tíz év előtti nagybányai somértáborra. Szűn ni nem akaró ének és hora követi az ünnepélyes tábor tüzet. A harmadik lefekvészt jelző trombitaszó már rég elhangzott, a cofék még gondolni sem akarnak távozásra, hiszen olyan végtelenül nagy kár, hogy már vége van egy számunkra igen drága tábori napnak! Lassan-lassan elhalkul az ének, csendesebb a tánc, egy ilyen tartalmas nap után talán kissé fáradtan és álmosan de még mindig a vibráló élettől hangozan, sátraikba húzódnak. Hamar csend borul a táborra, csak — az órség van ébren.

Mint minden más alkalommal, úgy az idén is megragadták az alkalmat, hogy megfelelő hatású propaganda-előadások keretében segítsék a cionista eszmét egyik legfontosabb galuti tevékenységében a propaganda elvégzésében. Ez a cél vezérelte a firizai mosava-parancsnokságát a nagybányai sport és kulturális megrendezésére, amelyek hatása óriási volt és nagy lendülettel vitte előre azt a célt, amelyért az tulajdonképpen teremtődött.

A sportünnepségek vasárnap délután folytak le a nagybányai Phönix-sport pályán. A miting keretében bemutatásra kerültek a legkülönbözőbb sportmutatványok, amelyek a nagyszámban és főleg zsidókból álló közönség frepetikus tapsviharát váltották ki és kivették azt a nagy erkölcsi sikert, amelyet mértán meg is érdemeltek precíz és sportszerű mutatványaikkal a miting szereplői. Kezdődött a különböző városokból összesereglett csoportok csapatjainak tornamutatványaival, gúla és más tornaszerekkel, cháluc-táncverseny. Fausball-mecsek és kézilabda-mérkőzések, majd több más sportmutatvány után a nagybányai Phönix jóképességű futbalcsapata mérkőzött a tábor csapatával, amelyet nehéz küzdelem után az összeszokottabb csapat nyert meg 5-3 arányban. Nívós futball, szép sportot nyújtott a miting, ez volt a nagyszámban megjelent közönség egységes véleménye.

Mintegy folytatásképpen a sportmitingnek, kedden, augusztus 7-én este 9 órai kezdettel a Városi Színházban, a természet zsufolásig megtöltött közönség előtt vette kezdetét az immár szokás-

sá vált tábori rendezvény. Az estélyi programja igen nívós volt, ami természetesen is, mert hiszen az összes erdélyi városokból összesereglett aktív Hanoar-Hacioni csoportok tudásuk legjavát adták oda, hogy annak sikerét elősegítsék és ezáltal egy kellemes és főleg cionista szellemű estét tegyenek lehetővé a bányai zsidóság örvendetesen szép számban megjelent tömege számára. Az egész estélyt Fischhoff Menachem aradi vezető konferálta nagy sikerrel és a közönség óriási meglepedése közepette. A műsor alatt az összeforrott tábori énekkar több énekszámot adott elő, közülük több ropogós chálucéneket és eredeti erecizsraeli népdalokat. Ha sonló sikeres számokkal szerepelt az estély folyamán a szavalókörös is, melynek ritmikus előadásmódja nagy

tapsvihart eredményezett. Az estély fénypontja azonban a brassói csapat által előadott: „Egy este a kibbucban” című és Becker Mordechaj cháluc által irt cháluc-zindarab volt, amelynek témája és az előadók feltűnően otthonos mozgása a színpadon a megjelenetek szívbe varázsolta az igazi és hamisítatlan, eredeti pioniréletet, a kibbuc belső életét. Nemkevéské sikerült volt Szántó Pölna chavera Bjalik szaválata sem: „Az öldöklések városa” címmel. Majd Becker Mordechajnak *Hjób* című Giszkalay-versét honorálta a lelkes publikum pereckig tartó tapsal, amely után Farkas Ferenc és Weisz Móse hegedűszámokat és az aradi chaverok előadták a villanytorna című balett-zsivittet.

A közönség nagy meglepedéssel távozott erről az igaz zsidó és cionista atmoszférájú estéről, amelynek megrendezése a bányai Hanoar-Hacioni lelkes kénjének, de főleg a fáradságtalan Weisz Simsonnak, a kén vezetőjének köszönhető.

RÁDIÓ MŰSOR

Kedd, augusztus 14.

Budapest, 13.05: Vokálkvintett. 14.30: Banda cigányzenekara. 17: Cserkészóra. 18: Csevegés. 18.30: Az Operaház zenekara. 19.45: Csevegés Kossuthról. 19.20: Forini Erzsébet énekel. 21: „Az ember tragédiája”, Madách drámájának közvetítése Szegedről. Utána Farkas cigányzenekara.

Bécs, 19: Emma Zompf zongorázik. 20.30: Részletek romantikus operákból. 23.50: Éjjelet hangverseny.

Berlin, 17: Hangverseny. 18.30: Schubert, lemezek. 19.30: Chopinhangverseny. 23.50: Szórakoztató zene.

Milánó, 18: Lemezek. 20.30: Hangverseny. 21: Lemezek. 21.45: Opera közv. Utána Táncczene.

Róma, 18.15: Hangverseny. 20.30: Lemezek. 21.45: Hangverseny. 23.15: Táncczene.

Prága, 18.40: Lemezek. 19.15: Lemezek. 19.20: Német dalok. 20.15: Vidám-est.

21.10: Zene. 22.15: Mandolin. 23.15: Hangverseny.

Varsó, 18.15: Könnyű zene lemezek. 19.15: Zongora. 20.40: Népies zene lemezek. 21.12: „Legszébb az asszonyok között”, Bromme operettje. 23.30: Táncczene.

Szerda augusztus 15.

Budapest, 10.15: Hírek. 11: Műs. 12.15: Prot. istentisztelet. 13.30: Népdalok. 14.40: Az operaház zenekara. 15.40: Előadás Isván királyról. 16.15: Bertha-szalonzenekar. 17.35: Elbeszélések régi idők-ből. 18.10: Orosz Julia dalokat énekel. 19: Kis elbeszélések. 19.30: Székesfővárosi Zenekar hangversenye. 21: Vigjáték. 22.15: Magyar Imre cigányzenekara. 23.30: Jazz. 24.15: Schwalb Miklós zongorázik. 24.25: Veres cigányzenekara.

Bécs, 17.35: Állástalan zenészek hangversenye. 18.35: Népdalhangverseny Ischl-ből. 20.40: Vera Schwartz énekel. 21.25: Hangjáték, a bécsi szimfonikus zenekar közreműködésével. 24: Katonazene. 1.40: Éjjelet zene.

Berlin, 17: Katonazene. 19.30: Német népdalok. 22: Hangverseny. 23.50: Szórakoztató műsor.

Milánó, 18.10: Kamarazene. 20.30: Szó-

Abszurdum,

hogy más nő szépségét irigyelje, amikor a női szépség legfontosabb tényezőjét az arcbőrt, annak gondozását, a puder megválasztását elhanyagolja!

„Nem csoda, hogy a férfiak bolondulnak utána — gyönyörű arcbőre van”. Ezt gondolja magában ezer és ezer nő a másiktól; ezt tudjuk, noha sohasem mondják ki a gondolataikat. És mégis, a legelső alkalommal ugyanez a hölgy az arcbőr szépítésének legfontosabb kellékét — a pudert — úgy vásárolja, hogy a minőségre nem fordít elegendő gondot. A fiatalság az élet és a szépség a fiatalság. És a nő szépsége nem függ-e nagy része az arcbőrötől? Nem az arcbőr-e az, amely a nőnek a ritka virág magyogását, gyöngédségét kölcsönzi? Ha ismeri ezt az igazságot, nem vétek-e pudert gondatlanul választani, tekintet nélkül a minőségre? Egy puder finomságának a legjobb bizonyítéka a népszerűsége, Chat Noir a szakértő nő pudere, azé a nőé, aki gondozza magát. Ez a puder nemcsak finom és bársonysímává teszi az arcbőrt, mint a rózsaszírom, de megvédi a szétlőt, hidegtől, naptól és oly illattal illatosítja, amely kellemes, leigáz... és ez a nagyszerű puder a lehető legolcsóbb!

Chat Noir
P U D E R

Egy doboz 20 lej

rakoztató zene. 22.30: Szimfonikus hangverseny.

Róma, 20.30: Lemezek. 21.45: „Thais”, Massenot operája.

Prága, 18.45: Lemezek. 20.20: Lemezek. 21.55: Lemezek. 22: Ada Sári énekel. 23.15: Lemezek.

Varsó, 17.30: Könnyű zene lemezek. 18.10: Lengyel zene. 19.15: Katonazene. 20.15: Kórusok. 20.40: Lengyel dalok. 21.12: Könnyű zene lemezek. 21.37: Lengyel zenekari hangverseny Berlinből. 22.25: Könnyű zene. 24.05: Táncczene lemezek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Magyarul közzétett egy és 2 lej. angolul 30 lej. Legkisebb apró hirdetés 10 lej. Állatkerekeknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy fogadjunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Fűzők? Melltartók? legelőnyösebben Garmid Szállóban Str. Neulcea 2, Rempalota.

Férfigyengeségeknél, szekszuális zavarnál azonnali segítség. Bizalommal küldjön válaszlevegőt „Laboratórium” Braşov, Str. Bratianu 64.

Ne szalassza el szerencsését és vásároljon egy temesvári mentősorsjegyet. Húzás szeptember 9-én. Főnyeremény egy negyedmillió. Sorsjegyet vásárolhat minden trafikban és sorsjegygynöknel. Erdélyi főlejárati ó: Economia S. A. Succ. Cluj, Piata Unirii 23.

Megnyit az első kolozsvári ort, kóser cukrászdem. A legizlésebb kivitelű tortákat, mignonokat, szendvicseket, valamint apró süteményeket, eljegyzésekre, esküvőkre, keresztelésekre és egyéb alkalomokra a legizlésebb kivitelben, a legújatosabb árban készítik. Adjer, Str. Londrei 19.

A legizlésebb vegetárius ételek a Schwartz Ignác vezése alatt álló „Familia” kóser vegetárius étteremben kaphatók. Cluj, Str. Memorandului 10, hátul az udvarban. Rendkívül olcsó árak. Előnyös abonamafeltételek.

Előnyomtatás a legújabb minták szerint fehérneművarrás, kézi és géphímzés; csipkebevarrás, függöny, ágyszerítő összeállítás monirozás legszében, legolcsóbban FISCH BÖSKE kézimunkaszalonjában Cluj, Str. Baritiu 16.

Vegetárius kosztához is érthő szakácsnők keresek augusztus 15-re. Cukrászát értek előnyben. Cim a kiadóban.

Külfeljárati, csinosan butorozott szoba, fürdőszobahasználattal és teljes ellátással, kiadó. Str. Iuliu Maniu 33. szám alatt.

Perfekt szakácsnőt keresek koszt kifizetéshez. Cim a kiadóban.

Sorbonne-on végzett francia tanár és felesége francia tanárnő magánórát adnak. Cim a kiadóban.

Diplomás francia tanárnőt keresnek vidékre, részben magyarországi gimnázium magánvizsgájára előkészíteni. Ajánlatok: Baumgartenné címre Cluj, Piata Mihaj Viteazul 3.

Kultúrember könyvtárból nem hiányozhat

Horabin:

Mire tanít a gazdasági földrajz?

tanulmánya.

Ára 40.— lej. Megrendelhető az Új Kelet könyvostályától az összeg és portó költség (10 lej) előzetes bekielése mellett.

— Mihály tá...
nyári tá...
Mihály tá...
olasz cse...
d'Ampezz...
élen Simo...
péyes fog...
készek fe...
egy roma...
nul üdvö...
egy feket...
szek jel...
Mihály tá...
ban hol r...
latokon.

— A f...
kaj akari...
Párizsból...
rökben...
Oroszors...
tése erde...
nyujtani a...

— Híre...
lentik: Os...
ter a sajt...
zatában...
tőta, hog...
nak foko...
idejét mu...
fezettsé...
maradnia...
Kinában...
történe...
mány ez...
készletek...
kormányre...
Kaj Sek m...
sok között...
folytak...
megjegyez...
dó politi...
kingi jelen...
ken kivé...
zetőt, akik...
tásra fegy...

— Gyen...
a rosszul...
fokozza, az...
szetes „Fe...
puha, kö...
emésztést...
nagyobb...
lód: Feren...
tikus életk...
kalmazható...
vező hatás...

— Enyh...
— Jugosz...
A pénzinté...
százalékát...
folyó dev...
százalék...
keretei köz...
gáltatási...
ra vonatko...

— Uj v...
Yard élér...
Tronchard...
Sillote ka...
légi védek...
bizottság...
Hevesi...
Pfeiffer A...
nyaralásuk...
található...
10. szám.

— Hata...
re jöttek...
jelentik: T...
lésekkell...
tőzöttak...
őt, ügyvé...
Utóbbiak...
sokkal fog...
vagy repre...

— Hock...
pestről jel...
gyalászer...
gastán H...

A Crista...
f. hó 14-én...
nagy mű...
jótékony...
zsidó ipar...
uccaj kert...
mindenne...
kert tulla...
város zsid...
gyobb szá...
eme az er...
ban álló...
estén.

HIREK

— Mihály vajda az olasz cserkészek nyári táborában. Milánóból jelentik: Mihály vajda tegnap megátogotta az olasz cserkészek nyári táborát Cortina d'Ampezzóban. A vajdát 3500 cserkész élén Simone, a tábor parancsnoka tisztelettel fogadtatásban részesítette. A cserkészek felvonultak a vajda előtt, majd egy romániai eredetű cserkészfiú románul üdvözölte a vajdát, akinek átadtak egy fekete fezt és egy, az olasz cserkészek jelvényével díszített kokárdát. Mihály vajda késő estig maradt a táborban hol rész vett különböző sportgyakorlatokon.

— A francia kormány hitelgaranciák. Kaj akarja fellendíteni az orosz exportot. Párizsból jelentik: Francia politikai körökben úgy hírlik, hogy a kormány az Oroszországba irányuló export fellendítése érdekében állami hitelgaranciát fog nyújtani a kivitelben résztvevő cégeknek.

— Hírek a Távolkeletről. Tokióból jelentik: Osumi japán tengerészeti miniszter a sajtó képviselői előtt tett nyilatkozatában annak szükségességét hangsúlyozta, hogy a kormány Japán biztonságának fokozása érdekében rázson le minden idejét mult szerződésekből fakadó kötelezettséget. Japannak nem szabad lemaradnia a fegyverkezési versenyben. — Kinában életbe lépett az ezüst Amerikába történő kivitelének tilalma. A kínai kormány ezzel válaszul az amerikai ezüstkészletek nacionalizálására célzó amerikai kormányrendeletre. — Sanghainban Csang Kai Sek marsall és kínai vezető politikuskok között nagyfontosságú megbeszélések folytak. Úgy hírlk, hogy megőrtent a megegyezés a Japánnal szemben követendő politika irányvonala felől. — Nanking jelentés szerint Fu Ken határvidéken kivégezték két kínai kommunista vezetőt, akik Fukjénben moszkvai utasításra fegyveres ellenállást szerveztek.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszul érezés szorulás vagy kereszt fájás fokozza, az enyhé és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő emésztést szerez. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus életkorban is hosszabb időn át alkalmazható anélkül, hogy szerfelett kedvező hatása csökkenne.

— Enyhítettek a devizakorlátozásokon — Jugoszláviában, Belgrádból jelentik: A pénzügyminiszternek mártól kezdve csak 60 százalékat fogják beszozállítani a befolyó devizáknak, míg a fennmaradó 40 százaléket felét a korlátozó rendelkezések keretei között rendelkezhetnek. A beszozállítási kötelezettség eddig 80 százalékra vonatkozott.

— Új vezető kerül az angol Scottland Yard élére. Londonból jelentik: Lord Tronchard helyére a Scottland Yard élére Sillote kapitányt kombinálják. A lord a légi védekezés megszervezésére kiküldött bizottság elnöki székébe kerül.

— Hevesi Piroska zongoraművész és Pfeiffer Afréd operaénekes, énektanár nyaralásukból hazatértek. Lakásukon találhatóak 4-7. sz. Str. Memorandumok 10. szám.

— Hatalmas közszállítási visszaélések. re jöttek rá Csehszlovákiában, Prágából jelentik: Tót felföldi közszállítási visszaélésekkel kapcsolatban Pozsonyban letartóztattak 12 magasrangú vasúti tisztviselőt, ügyvédek és vállalkozókat. Utóbbiak legtöbbje évek óta közszállítási sikkal foglalkozó vállalkozók alkalmazottjai vagy reprezentánsa.

— Hock János kegyelmet kap. Budapestről jelentik: Remélik, hogy a nemzetgyűlésért egy évi börtönre elítélt agastyán Hock János kegyelmet fog kapni.

— A Cristal Palace d'été kert tulajdonosa f. hó 14-én, kedden este 9 órai kezdettel nagy műsorral és tánccal egybekötött jótékony célú estét rendez a kolozsvári zsidó iparosok aggenháza javára malomuccai kerthelyiségében. Két óra zenéről és mindennemű szórakozásról gondoskodik a kert tulajdonosa. Kérik Kolozsvár város zsidó társadalmát, hogy minél nagyobb számban sziveskedjék megjelenni a me emberbaráti szertartás szolgálatában álló intézmény részére rendezett estén.

Alapítva 1928.

SCHWARTZ MENYHÉRTNÉ

orth. zsidó leánynevelő intézetében

Cradea, Str. Ciogogariu (Uri u.) 8. a beiratás megkezdődött. Intézeti díj havi 1500 lej. Állandó tanárnői felügyelet! Idegen nyelvek! Zenei kiképzés! Kétféle referenciák! Prospektus!

Inflációtól tartanak Angliában

Rekordmagasságot ért el az angol bankjegyforgalom

London, augusztus 13. Az angol bankjegyforgalom rekordmagasságot ért el. A Bank of England kimutatása szerint az utolsó két héten 9 millió fonttal emelkedett a bankjegyforgalom, úgy, hogy most már a bankjegyforgalom összege 312,806,331 font. Ez eddig még nem tapasztalt rekordot jelent, mert még a háborús években és a háborút követő inflációs időkben sem volt ilyen magas Angliában a bankjegyforgalom. Általában a bank-

jegyforgalom nagy emelkedését azzal magyarázzák, hogy a nyári szünetben inkább vették igénybe a jegybank bankjegykészleteit. Néhány lap azonban aggodalommal látja a bankjegyforgalom ezt az emelkedését és ezek a lapok azt hangoztatják, hogy a jegybank pénzügyi politikájában változás állott be. A lapok szerint korlátozott inflációról van szó, amelyet a beföldi kereskedelmi forgalom és az export élénkítése érdekében folytatnak.

Ellen-Birobidzsánt akar felállítani Japán a mandzsurorosz határszélen

Ecéiből szivesen látja a németországi zsidó menekülteket

Tokió, augusztus 13. A japán protokollatúrát alatti a Mandzsukio államban érdekes zsidó telepítési terv megvalósítását kezdték meg. Sigmura japán államtitkár jelentette a külföldi sajtó képviselői előtt, hogy a japán kormány hajlandó Mandzsukio városban és környékén ötvezer zsidót letelepíteni. Az államtitkár megjegyezte, hogy szivesen látná a japán kormány, ha a Németországból kiűldözött zsidók telepednének le a japán fennhatóságú államban. A japán zsidó telepítési tervnek nem

a japán kormány nagylelkűsége áll a háttérben. Szovjetország független zsidó köztársasága Birobidzsánban van, mely szemközti fekszik Mandzsukio városával. Ismeretes, hogy a szovjetek Birobidzsán a mandzsuri határszél stratégiai pontjának tekintik és itt a meginduló kolonizáció során hátezer főnyi zsidó hadsereget is felállítanak. Japánnak a zsidó menekültekkel szemben tanúsított nagylelkűsége így azt a célt szolgálja, hogy ellen-Birobidzsánt átvesse fel az orosz-mandzsuroz határszélen.

Holnap szerdán új kettős műsor a Royal Mozgóban

Premier! Először Kolozsvárt!

I. „Tét egy emberfej” Fősz. INKISINOFF (Taifun főszereplője) és HARY BAUR (David Golder alakítója).

II. „Forróvérű város” Főszerepekben: JAN KIEPURA és BRIGITTE HELM

— Abd el Krim rövidesen visszatér Marokkóba. Mádridból jelentik: A lapok értesülései szerint Abd el Krim, a marokkói rifkabb felkelés vezére, aki nyolc évig élt számkivetésben, közelebbre engedélyt fog nyerni arra, hogy visszaérhessen Francia-Marokkóba. Úgy tudják, hogy a volt felkelővezér frontot változtat és a jövőben a franciák érdekeit fogja szolgálni.

— Visszahívják a varsói francia követet. Párizsból jelentik: Politikai körökben úgy hírlk, hogy Laroche varsói francia követet közelebbre visszahívják. A kormány elhatározása Lengyelországnak a keleti Locarnoval szembeni állásfoglalásával van összefüggésben.

— Amerikai népszövetségi főbizottság neveztek ki a berni amerikai követet. Bernből jelentik: Hughes Wilson berni amerikai követet kormánya amerikai népszövetségi főbizottság nevezte ki. A ki nevezés cáfolata azoknak a híreszteléseknek, amelyek szerint az Egyesült Államok kormánya teljesen távol akarna magát tartani Genftől.

— Ujság az angol börtönökben. Londonból jelentik: Érdekes újítást vezetnek be az angol börtönök életébe. Amerikai példára megengedik, hogy a rabok újságot adjanak ki. Az első börtönújság most jelent meg, a petonvillei börtön rabjai szerkesztették és nyomták ki. A szerkesztésért és kiadásért a börtönigazgató felelős. Az újság címe: Heti Híradó. Tartalma igen változatos, de két tárgykör ki van zárva belőle: a bünygi krónika és a szerlem. A börtönújság első oldalán a Mount Everest megmászásáról közöl nagy cikket, azután egy angol püspöknek a szépségápolás költségeiről tett kijelentéseivel foglalkozik. Sok más cikk mellett tartalmaz sportrovát is van az újságban. A börtönújság egyelőre hetenként egyszer, vasárnap jelenik meg.

— Váratlanul nagy vagyonhoz jut a Kreuger csödtömeg. Stockholmból jelentik: Kreuger Ivar, az öngyilkossá lett gyufakirály csödtömeggyűében szenzációs fordulat állott be. A csödtömeg váratlanul 150 millió svédkoronás vagyonértelhez jutott azáltal, hogy a Skandináv Bank, a Kreuger-csödtömeg egyik legnagyobb hitelezője, hajlandónak nyilatkozott a Bolid aranybánya részvénytársaság részvényeinek többségét 150 millió svéd koronáért átvenni. Kreuger Ivar leg több alapításáról a Kreuger konszern összeomlása után kiderült, hogy szélhámosságokon alapultak és ezideig a Bolid aranybányatársaságot is ilyen vállalkozásnak tekintették. Most azonban kiderült, hogy a részvénytársaság birtokában olyan területek vannak, amelyek rendkívül mennyiségű az aranytartalmu ére. A bank igazgatósága hónapokon át tartó kutatások után most másfél-száz millió svédkoronás vételárat ajánlott fel a részvényekért. Abban az esetben, ha ez az ügylet létrejön, úgy erősen feljavul a Kreuger hitelezők kvótája.

— Dávidovits Ferenc adományt szerez. A szigeti kispiaccon ringispin „védegszerpepel”. Lehet, urak, lehet, csak két lej egy menet — invitál a hintáslegény s jönnek a bakák és jönnek a cselédek, bámész kodnak a gyermekek és nő a sokadalom. A járdáról figyelni a ringispilt két sziget terménykereskedő, Dávidovits Ferenc és Moskovits József. Moskovits kérdi társát, mennyiért üne fel a ringispilre, mire Dávidovits kijelenti, hogy amennyiben lead minden menetért 25 lejt félórányra, úgy felül a ringispilre. Moskovits belment az üzletbe és megindult a ringispil. Egy menet, két menet, három menet... hopp, elég volt! Ez a Dávidovits nem fog egyhamar belefáradni. Moskovits kifizette a 75 lejt, amit Dávidovits eljutatott az Új Kelet szerkesztőséghez továbbítás végett. Az összeget egy árva gyermek számára jutattuk.

— Leoni Izabella hangversenye Székelyudvarhelyen. Tudósítónk jelent: Hét fón este a Hargita sportgyűlés rendezésében Leoni Izabella, a kolozsvári származású nápolyi énekesnő hangversenyt rendezett. A műsor keretében olasz és magyar műdalokat és operafrajkat énekelte és rendkívüli sikere volt a termet zsufolásig megölt közönség előtt. Fel lépett a hangversenyen Szokoly Margit nagybányai zongoraművész is, aki az énekszámok kíséretét is ellátta. A hangversenynek nagy sikere volt.

— Növekednek a Keren Kajemeth jövedelmei. A Keren Kajemeth központi iradájának közlése szerint az 5694. év első kilenc hónapjában az alap bevételei 180 ezer 410 fontot tettek ki, az előző év első kilenc hónapjának 129 ezer 528 font jövedelmével szemben.

— A kanadai kormány beföltotta a fegyverszállítást Paraguay és Bolívia számára. Ottavából jelentik: A kormány dekretumot bocsátott ki, mely megtiltja a Bolíviába és Paraguayba való fegyver szállítást.

— Eljegyzés. Glück Rózsika Satumare és Weisz Andor mellomtűlajdonos Secueni jegyesek. (Mindem külön értesítés helyett.)

— Az Izraeli Hittközség Előjárósága az általános közözhajnak engedve elhatározta, hogy az ezévi főünnepeken új óvodájának tágas és világos helyiségeiben pótmaházat rendez be, ahol elsőrangú előimádkozók fogják a funkciókat végezni. Hogy mindenkihez hozzáférhetővé tegye, hogy a főünnepeken hívó isteniszteleten vehessen részt, ezen pótmaházban az imaszékjegyek igen mérsékelt árrban állapították meg. A bérletek kiváltásának ideje egy a főtemplom, mint a pótmaház (maszékere f. év) augusztus hó 25-én kezdődik. Itt jegyezzük meg, hogy az előjáróság újból elhatározta, miszerint a főünnepekre sem magánosnak, sem egyesületeknek pótmaház létesítésére engedélyt nem ad.

— A japán kormány négy millió yent hitelt szavazott meg a mandzsuri japán telepítés céljaira. Tokióból jelentik: A kormány négy millió yent hitelt szavazott meg a japán telepesek Mandzsuriában való letelepedésének lehetővé tételére. A kolonistákat különösen az új mandzsuro állam déli részén lévő vasutvonal mellett lévő területen fogják elhelyezni.

— Sztrájkba léptek Havannában a postatisztviselők. Havannából jelentik: Guantamóban összeütközések voltak a kommunisták és a rendőrség között. Havannában a postatisztviselők sztrájkba léptek, béremelést kérve. Számos szavotársakuts történt. A csapatok készenlétben állanak a kaszárnnyakban.

— Sayers. Jelige: „Gyilkosság”. Egy hirdetőiroda titkái: vér, arany, kokain. A 28 lejes detektív sorozatban. Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség előzetes beutóásával.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MÜSORA:
Ma utoljára nagy kettős műsor. 2 film egy helyért: I. Botrány Budapest. Operettszáng. Fősz.: Gaál Franciska, Szőke Szakáll, Huszár Pufi, Paul Hörbiger. Zene: Brodski Miklós. Produkció: Hunnia-film Budapest. II. Chandu, a nagy mágus. Fősz.: Lugosi Béla.

Holnap, szerdán új kettős műsor: I. Premier, először Kolozsvárt: Tét egy emberfej. Fősz.: Inkisinnoff (Taifun főszereplője) és Harry Baur (David Golder alakítója). II. Forróvérű város. Fősz.: Jan Kieपुरa és Brigitte Helm. Helyáarak: Földszint 20, balkon 15 lej

AZ OPERA MOZGÓ MÜSORA:
Hétfőtől: Vonósnyégyes. Kacagó orkán 2 órán keresztül. Főszerepekben: Szőke Szakáll.

URANIA-MOZGÓ MÜSORA
Kedd 3, 5, 7 és 9 óraker:
Szerda 3, 5, 7 és 9 óraker:
A szőke méreg. Rendkívül érdekes film az exotikus kolóniák életéről. Főszerepekben: Jean Harlow, Una Merkel, Clark Grable.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Ötezer ember van fogságban a németországi koncentrációs táborokban

(Elsődali cikkünk folytatása)

Stockholmból érkezett jelentés szerint Habsburg Ottó herceg Koppenhágából jövet, a délsvédországi Helsingborgba érkezett, ahonnan rövid tartózkodás után fejtotta útját északi irányba. A herceget mára várják Stockholmba. Ottó herceg az éjjeli Norrköpingban töltötte.

A Habsburg-restaurációval kapcsolatban Budapestről azt jelentik: hogy Gömbös miniszterelnök és Kánya külügyminiszter szeptember elején Varsóba utaznak, ahol informálódni akarnak az utóbbi európai eseményekre vonatkozólag, beleértve a Habsburg-restauráció kérdését és a Róma és Berlin közötti vitát is. Ugy látszik, hogy Magyarország anélkül, hogy megzakított volna a köteléket Berlinnel, mindinkább Olaszország felé fordul, mellyel egyezményekkel van összekötve. Nehéznek látszik azonban a Lengyelországgal való megegyezés, amely nincs elragadtatva a békeszerződés revíziójától. Nehéznek látszik a gazdasági egyezmény létrehozása a két ország között, tekintettel a két ország más-más gazdasági jellegére.

A Sonn- und Montagzeitung foglalkozik Schuschnigg magyarországi és Starhemberg olaszországi látogatásával. A lap azt írja, hogy az új osztrák kormány Papan állítólagos békemissziója előtt le akarja szögezni,

hogy változatlanul folytatja az a külpolitikát, amelyet Dollfuss kezdte menyezett.

Ausztriának tehát az új helyzetben változatlannak maradnak kapcsolatai Olaszországgal és Magyarországgal.

Egyidejű beírás: jelentések szerint a „Politika” című lap igen energikus szavakkal tiltakozik ama vád ellen, hogy Jugoszlávia a bécsi puccskísérletet támogatta volna. Ausztria függetlenségének fenntartása — írja a lap — Európa nemzetközi politikájának egyik legfontosabb alapját kell, hogy képezze.

Ötezer ember van fogságban a németországi koncentrációs táborokban

A Hamburger Fremdenblatt azt az értesülést közli, hogy Németországban a koncentrációs táborokban ötezer személyt tartanak fogva, akik közül 1400 a poroszországi táborokban van. Ezt a híradást természetesen a legnagyobb fenntartással kell fogadni, mert tudvalevő, hogy a német kormány sokkal több embert tart a koncentrációs táborokban.

Prágai jelentés szerint Koch prágai német követ tegnap megjelent a csehszlovák külügyminisztériumban, hogy szóbeli

Zsiros, pattanásos arcbőrhez puder helyett

kénpuder

Megszünteti az arc mitesszereit.

jegyzéket terjesszen elő, amelyben a birodalmi kormány képviselőiben tiltakozik egyes csehszlovákiai sajtóorganumok Hindenburg emlékére és Hitlerrel sértő cikkei miatt. A követ rámutatott arra, hogy a kormány közbelépésének nélkülözése ellentétben áll azzal a Benes által leszögeztet megállapítással, amely szerint a birodalom és Csehszlovákia között korrekta a viszony. A birodalmi kormánynak tiltakoznia kell ezenfelül amiatt, hogy korábbi hasonló tárgyú jegyzéket

a csehszlovák kormány válasz nélkül hagyta.

Miklas osztrák köztársasági elnök lemond

A késő délutáni órákban érkezett párizsi híradás szerint, a „Paris Soir” tegnap megjelent száma azt a fantasztiku san hangzó hírt közli, hogy Mussolini Starhemberg római találkozásán felvetett ték Starhemberg hercegnek a köztársasági elnöke mérgesre való jelölését, miután Miklas elnökről az a hír terjedt el, hogy le akar mondani. A hírt fantasztikus volt tónál fogva, egyelőre a legnagyobb fenntartással kell fogadni.

Ugyancsak a késő délutáni órákban érkezett bécsi jelentés szerint, osztrák kormány körökben felmerült az a gondolat, hogy a kasztenbergi Böhler-művek élére is kormánybiztosot fognak kinevezni, mivel a vállalatnál, akár csak az Alpesi Bányatársaságnál, nemzeti szocialista hadianyag- és fegyverraktárt fedeztek fel.

Az ausztriai Pörtschach közelében halálos autókatasztrófa áldozata lett Gonzano spanyol herceg

Az infánsnő sértetlen maradt

Bécs, augusztus 13. Pörtschach közelében Beatrice spanyol infánsnő és öccse, Gonzano herceg autója házfalnak futott és súlyosan megrongálódott. Az infánsnő, aki az autót vezette, sértetlen maradt, míg a herceg súlyos belső sérüléseibe később bele is halt. A

szerecsétlenséget egy ittas kerékpáros idézte fel, aki hullámvonalban haladt az autó előtt. Az infánsnő ki akarta kerülni s így történt a szerecsétlenség. A kerékpárost, báró Neumann Richárdot, letartóztatták.

Maniu leutazott bukaresti bankettjére

Nagy lelkesedéssel ünnepelték Maniu vonalját. Előrián lesznek a párt döntő tanácskozásai

Maniu: „Be sem idézték a hadbíróshoz...”

Bucuresti Bukarest, augusztus 13. Maniu ma délelőtti 11 órakor átutazott Tövis állomáson Bukarest felé utaztában. Az állomáson hatalmas tömeg, zenekarok és zászlók tüntettek a volt miniszterelnök mellett, Victor Aron, volt szenátor üdvözölte Maniut, aki válaszában rámutatott arra, hogy miután a multban a román nép szabadságáért harcolt, a jövőben is folytatni fogja a harcot az alkotmányos rendszer védelmében. Blaj, Copsa-Mica, Sighisoara és más állomásokon, hoi megállt a vonat, a parasztek százai ünnepeltek Maniut.

Többen a nemzeti parasztpárt vezetői közül ma Konstancába utaztak éspedig: dr. Lupu, Mirto, s. b. Mihalache hoi nap utazik Maniival együtt a bankett után. Madgearu szintén velük megy. Eforián ké összejövetel lesz: a párt elnöki tanácsának ülése és tanulmányi szekciók előadói ülése. Az elnöki tanács előkészíti a végrehajtóbizottság és szeptember 16-va összehívott kongresszus napirendjét. Az erdélyi szervezetek helyzetének vizsgálása is meg fog történni, miután az erdélyi és bánáti tarományi kongresszusok napját nem lehetett kitűzni egyes megyék gyűlései ellen benyújtott kontesztációk miatt. A tanács ké fogja tűzni végleges időpontját ennek a kongresszusnak. A pártprogramo közös megegyezéssel fogja kibocsátani az elnöki tanács és az előadók bizottsága. E fontos munkálatok mat meghívtak számos vezetőt is, akik nem tagjai az elnöki tanácsnak. A jelen pillanatig még nem jutottak véglegesen megegyezésre a monetáris kérdésben. A Neamul Románesc, a Iorga pár. lapja

ma a fővárosban manifesztumot ragasztot ki, melyben tiltakozik a Maniu Gyula tiszteletére rendezendő bankett ellen, melyet kihívásnak és a közvélemény megcsufolásának tekint addig, amíg nem állapították meg, ké a bünös a Skoda-szerződés árának túlfizetésében. A manifesztum hangja annyira éles, hogy valóságos szenzáció kéttett a fővárosban.

Az Adeverul úgy értesül, hogy a Skoda-ügyet kapcsolatban a nemzeti parasztpárt a következő kértet fogja megszövegezni: 1. A parlament vizsgálóbizottság üljön össze legkésőbb szeptember 1-én, a nemzeti parasztpártiak nem járulnak hozzá semmilyen halasztáshoz, ami a bizonyítvány és vádak kitérője jelentenek. Azon az álláson vannak, hogy eleget álltak gyanu alatt, hogy követelnessék az ügy végleges tisztázását. 2. A vizsgáló folyamatának határozott irányba való terelését, ráterve az árak kérdésére, az egyedüli, ami fontos. 3. Minden erőfeszítés megtétele annak megállapítására, hogy történt-e áskálódás és ki áskálódott. 4. A Maniu által bejelentett hamisítás kivizsgálása.

Maniu érkezése

Maniu este félhétkor Bukarestbe érkezett. Az állomáson a Rapid beérkezését többszáz főnyi tömeg várta és hangos ünneplésben részesítette Maniut. Erkezése után Maniu kijelentette az újságíróknak, hogy a Seletzki vállomásába becsempesztett hamisítás ügyében be sem idézték a hadbíróshoz, hogy az ügyben tett vállomásait megismételhesse.

A kilenc osztrák rendőr védoje leplezetlenül beszélt a Dollfuss elleni merénylet igazi mozgatóiról

Kié a tulajdonképpeni felelősség?

Bécs, augusztus 13. Ma van a július 25-i puccskísérletbe belekeveredett rendőrök perének utolsó tárgyalási napja. Valószínűnek látszik, hogy nem lehet elkerülni, mindannyiuk halálra ítéletét, mely esetben még az éjjeli folyamán végrehajtják a büntetést. A haditörvényszék elnöke megegyeztet felhívta a vádlottakat, hogy vallják be a teljes igazságot. A vádlottak sorra azt felelték, hogy nem tudják ki szervezte meg a forradalmi mozgalmat és maguk sem voltak tisztában a követett céllal. Kihallgatták annak a házának portását, hol az összeesküvők összejöveteleiket tartották. A tanu kettőt a vádlottak közül felismert, mint a július 25-i tanácskozás résztvevőit.

Bécs, augusztus 13. Délután az ügyész emelkedett szólamra és kérte a bünösök példás megbüntetését. Ezután Krausz ügyvéd emelkedett szólamra és értelevelen kelt ki a felkelés tulajdonképpeni érteleveli szerzői ellen. Ezuttal első alkalommal beszétek a tárgyaláson ilyen nyíltsággal a felkelés tulajdonképpeni előkészítőiről, akik nem ülnek a vádlottak padján.

— Vádolom mindazokat, — mondotta a védőügyvéd, — akik bevitték a hazafiatlanuság bacillusát a lakosság véérébe. Vádolom azokat, akik a Judás szerepét töltötték be ebben a felkelésben és akik miatt itt tizenkét ártatlan embert kell védenem.

Ezek tulajdonképpen áldozatok, nem bünösök és nem hazaárulók.

Az, aki a vádlottakat erre a tettere kényszerítette Rintelen és Steinhausen volt. Ezután arról beszélt, hogyan lehetséges az, hogy habár mindenki tudta már hivatalos körökben, hogy déli 12 órakor valami történni fog, nem zárták le a kancellária kapuit. És hogyan lehetséges az, hogy az a nyolcvan ember, aki a kancelláriát védi, egyszerűen megadta magát és egy revolverlövés nélkül adta át magát a támadóknak.

Szeptember 7-én nyilik meg a Népszövetség tanácsának nyolcvanegyedik ülészaka

Genf, augusztus 13. A Népszövetség a napsza, 81-ik provizórikus ülészakaának napirendjét, mely szeptember 7-én ül össze, közzétették. Napirenden szerepelnek pénzügyi kérdéseken és adminisztratív ügyeken kívül a különböző bizottságok jelentései, azután a lengyelországi kisebbségek védelmére irányuló néhány intézkedés vitája és végül a Bolívia—Paraguay konfliktus. Végül a tanács tudomásul fogja venni a harmadik bizottság jelentését, melyet a saarvidéki népszavazás előkészítésével bíztak meg.

Párizs, augusztus 13. Oroszországnak a Népszövetségbe való belépésével foglalkozva a Le Journal a következőket írja: Oroszország be fog lépni a Népszövetségbe. Felmerül azonban a kérdés, hogy Oroszország a szokásos belépési formalitásoknak eleget fog-e tenni, vagy kivételes procedurában fog részélni. A szovjetek belépése után egyik tanácsotagság kérdése kerül napirendre, Népszövetségi körökben tartanak, hogy Szovjetország belépése Lengyelország ellenkezését váltaná ki.

Gólyák és sasok fantasztikus háboruja

Sztambul, augusztus 13. Orkhagaziból (Brussza mellett) érdekes esetet jeletenek. Egy sas megtámadott egy gólyafészket és elrabolt egy fiókát, mire a gólya segítségére mintegy 300 más gólya sietett. De a sas is 60 társát kapta támogatásul. Valóságos levegőharc keletkezett, melynek folyamán 20 sas és 12 gólya esett el. A sasok elhagyták a színteret, de annak közelében táboroznak a gólyákkal együtt.

Cenzurat

Taxa postalakite in n. No. 224713-

10. Telefon: Havonta 110. évre 600. ére földre: Havon felévre 12. egy detések díjaz KELET” az sidóság egy keink után rás megjelöl

Ilja Ehren

Napjainkban nős előszerefe moruán aces zugságoktól, a nem látótí velleki nagyság ember, aki a tve ki magáságot.

A fanatikus gában az élet sege és egész ahhoz, hogy megváltó kri/ a baloldal fel

Ennek az er szokatlan és Ehrenburg, a most a világn

Ilja Ehrenb oldali író, ak orosz építőmu meg. Ennek el burg nem ese morfinisták s tükrik el a kri nyozásra hajl lík, hogy saját zák.

Ilja Ehrenb ban járt, ahov kezett, Moszkv náltta fel, hogy vakmerő bát séggel nyílt le a kormány al nevű ufazási zi le.

Ebben a ny szerint a köve

„A szó szoro idegenekét O Oroszországot, nines. Az a céd kedvezőbb vel országból és a állapotok van da meghamisít va csinált álla esalárdul rögt got, megelőge ságot vonulat karja a nyom esett inség szö idegenek meg jazz-zenét, a tás, Oroszorsz gei, kiváló fér érem másik ol az idegen az é dogáló topren napi élet szór sák a piszkos meke és agge gesek és beteg rothadt szálm nívengerodban olyan piszko voltam, amily találkoztam. I halál küldém

En, Ilja Eln nem tudok me telen vagyok é meg csak egy juáni. És ezt a sen megváltoz rélték. A szob ritotak voltak, nyok sürgötek egyeg, virág é fogások szer valamelyik v szül. Csak az „Inturisi” rem akar a szálló Mindaz a fe dotta a külfő szemérme/len szágot olyann Fényoldalai n vannak, anyo ni, hogy az i az itteni állap